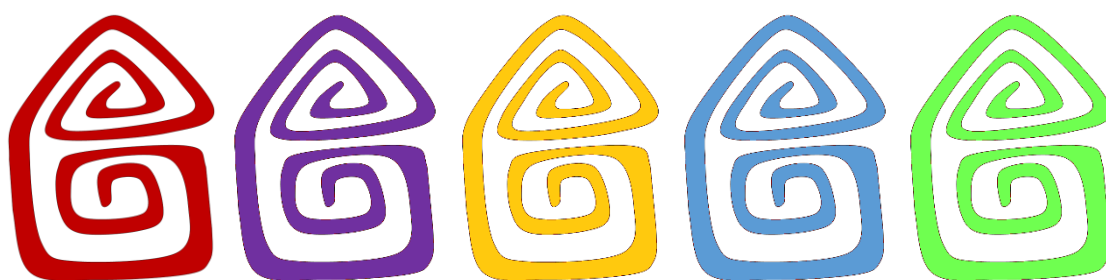

SMYSL(Ů)PLNÉ CESTIČKY

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky	12
3.4	Organizace chodu.....	15
3.5	Řízení mateřské školy.....	18
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	21
3.7	Spoluúčast rodičů.....	23
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	26
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	29
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	30
4	Organizace vzdělávání.....	33
5	Charakteristika vzdělávacího programu	38
5.1	Zaměření školy	38
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	39
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	42
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných.....	47
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s OMJ.....	48
6	Vzdělávací obsah.....	50
6.1	Integrované bloky	50
6.1.1	Cestička k přátelství	50
6.1.2	Cestička ke zdraví	58
6.1.3	Cestička do přírody.....	62
6.1.4	Cestička za poznáním.....	66
6.1.5	Cestička do světa.....	70
6.1.6	projekt Cestička do zahrady	73
6.1.7	projekt Slavnosti a folklór	74
	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	75
7	Systém evaluace	79

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Smysl(ů)plné cestičky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Hodonín, Sídlíštní 2, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Sídlíštní 2, Hodonín, 69504

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@mssidlistni.cz

web: www.mssidlistni.cz

tel: 601385424

REDIZO: 650071999

IČO: 71197788

IZO: 107606933

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Zdislava Paulíková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Zdislava Paulíková, ředitelka; Marie Menšíková, zástupkyně; kolektiv pedagogů

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Jihomoravský kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE: Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2023-31.8.2026

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: SVP-1-23

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 22. 5. 2023

.....
ředitel školy
Bc. Zdislava Paulíková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 58

Počet tříd: 5

Počet pracovníků: 20

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Jednopatrová budova školy je umístěna v lokalitě sídliště Rudolfa Filipa. Z obou stran je obehnána poměrně velkou zahradou se vzrostlou zelení, keřovou výsadbou a živým plotem, je postupně doplňována o herní prvky a přírodní edukativní prostory. Zahrada z jedné strany sousedí se zahradami řadových rodinných domků, z další strany se školní zahradou MŠ Mozaika. Přímo před školou stojí vyšší panelové domy, které jsou součástí sídliště. Za nimi je menší zelená plocha ukončená protihlukovou stěnou, která odděluje prostor od železničního koridoru. V blízkosti školy je parkoviště, umožňující zaparkování aut rodičů, včetně vyhrazených bezbariérových míst. Tato parkovací místa jsou ale určena zejména pro okolní zástavbu, rodiče proto často parkují na travnatém pásu před školou.

Škola je umístěna v klidnější části města. Okolní sídliště je ozeleněno vzrostlou zelení, v blízkosti se nachází lázeňský park. Okolí je bezpečné z hlediska dopravního provozu - v blízkosti je ZŠ Vančurova a MŠ Mozaika, prostor je označen dopravními značkami, řidiči se chovají bezpečně, přechody pro chodce v okolí bývají zajištěny městskou policií.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Zděná jednopatrová budova ze 70. let je majetkem města Hodonín. Je zateplená kontaktním systémem a opatřena esteticky příjemnou fasádou v kombinaci šedožluté barvy. Veškerá okna jsou plastová. Vnitřní prostory prochází postupnou modernizací, které ovšem závisí na investičních možnostech majitele budovy. Jsou

udržovány vysoké estetické nároky na vnitřní výzdobu a zpříjemnění pobytu ve vnitřních prostorech školy.

V přízemí se nachází 2 třídy, šatna a hygienické zázemí dětí, prostory pro individuální práci dětí, zázemí pro zaměstnance, herna a školní výdejna. Celé spodní patro je bezbariérové. Do prvního patra se přichází po prostorném dvouramenném schodišti. V patře se nacházejí 3 třídy se šatnami, hygienickým zázemím a speciálně-pedagogickými pracovny. Tři třídy jsou vybavena přílehlou výdejnou jídla, do dvou tříd se jídlo dováží z výdejny na vozíku.

Dopravní dostupnost školy:

Škola je dobře dopravně dostupná městskou hromadnou dopravou, vzdálenost autobusových zastávek je asi 200 m. Od vlakového a autobusového nádraží je škola vzdálená asi 1,2 km. Většina dětí se do MŠ dopravuje s rodiči autem. Parkování osobních vozidel je možné bezprostředně před školou na přílehlém parkovišti. Jsou zde vyhrazená i místa pro hendikepované.

Informace z historie školy:

Historie naší mateřské školy je krátká. Speciální mateřská škola vznikla 1. 9. 1999. Cílem bylo dosáhnout snížení počtu postižených dětí v mateřských školách běžného typu. V souladu s legislativou došlo v průběhu doby ke změně statusu na školu pro děti se zdravotním znevýhodněním, pro děti se zdravotním postižením a nyní na školu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zřízenou podle par. 16/9).

V současné době jsme mateřskou školou s 5 třídami. Dvě třídy jsou určeny dětem s narušenou komunikační schopností, jedna třída pro děti s autismem, jedna třída pro děti s vysokou mírou podpory, do poslední třídy jsou přijímány zejména děti s vadami zraku a poruchami chování. Do všech tříd jsou podle potřeby zařazovány také děti s ostatními druhy postižení (tělesné, smyslové, kombinované apod.).

Přijímáme děti z celého regionu Hodonínska. Přirozená spádovost je v souvislosti s nedostatkem jiných škol pro děti se SVP z okruhu 35 km.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory dle požadavků na hygienu. Rozměry (m², m³) plně odpovídají počtu dětí. Škola má 5 denních místností pro jednotlivé třídy, 1 samostatnou lehárnu, 3 šatny, 3 umývárny, společnou hernu a prostornou zahradu. K individuální práci jsou využívány 3 pracovny a relaxační místnost.

Šatny: v přízemí – prostorná, společná pro červenou a modrou třídu, v 1. patře nově vybudovaná a vybavená až pro 20 dětí pro zelenou a fialovou třídu, v 1. patře – pro žlutou třídu.

Umývárny: v přízemí – společná pro červenou a modrou třídu – 6 umyvadel, 6 záchodků, sprchový kout, v 1. patře - pro zelenou a fialovou třídu – 3 umyvadla, 2 záchodky, pisoár, sprchový kout, v 1. patře – pro žlutou třídu – 4 umyvadla, 3 záchodky, 1 pisoár, sprchový kout

Denní místnosti: Červená třída - 64,68 m², Modrá třída - 45,60 m², Zelená třída - 64,68 m², Fialová třída – 45,60 m², Žlutá třída - 64,68 m²

Ložnice: žlutá třída - 45,2m², v ostatních třídách se lehátka umísťují po dobu spaní do denní místnosti, mimo dobu odpočinku jsou uloženy ve skladech lůžek a lůžkovin, ve fialové třídě jsou umístěny ve třídě.

Herna je využívána k tělovýchovným aktivitám každou třídou nejméně 1x týdně. Relaxační místnost je využívána nejméně 1x týdně každou třídou.

Zahrada je rozdělena do dvou dílčích ploch o velikosti cca 192 m². Je využívána pouze pro účely her dětí naší školy a organizované akce školy.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Třídy jsou vybaveny vestavěným nábytkem s uzavíratelnými i otevřenými skříněmi a dostatkem zásuvných boxů. Využívá se zejména laminovaná dřevotřísková a masivní dřevo. Stoly a židle jsou upraveny dětem různého věku. Postupně jsou upravovány do neutrální barevnosti v přírodních tónech. V umývárkách jsou umístěny pisoáry pro rozšíření dovedností u chlapců. Umyvadla

se postupně vybavují pákovými bateriemi. Jsou využívána plastová lehátka v prodloužené délce, ve fialové třídě matrace s pevnou oporou zad.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Jsou preferovány kvalitně zpracované pomůcky a dřevěné hračky. Ve třídách je dostatek stavebnic, skládaček, společenských her, pomůcek pro zkoumání a bádání. Mezi neobvyklé vybavení patří: přístrojové vybavení oční pracovny (synoptofor, cheiroskop, CAM stimulátor, lokalizátor, vergenční stereoskop, program Annasoft), logopedických pracoven (rotavibrátor a vibrační pomůcky, program Mentio, program Brepta, pomůcky pro rozvoj jazykových rovin), 2 interaktivní dotykové monitory s programy Barevné kamínky, relaxační pomůcky (zátěžová deka, bublinkové válce, sedací vaky, světelná vlákna, houpací vak...), kompenzační pomůcky (pichtův psací stroj, židle s klínem, kočár pro starší děti, tříkolka pro větší děti, rotoped, pomůcky pro rozvoj jemné motoriky, pomůcky pro předbraillskou přípravu...)

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Preferuje se umístění ve výsuvných boxech a vizuální označení obsahu. Pomůcky jsou ukládány do dolních částí nábytku, využívají se hlavně otevřené skříně. Uzavřené skříně se využívají zejména pro ukládání krabicových úkolů, společenských her a textilních pomůcek. Těžké stavebnice jsou umísťovány do pojízdných boxů, aby byla zajištěna samostatnost dětí. Část pomůcek (zejména demonstračních), které jsou využívány nárazově podle potřeby, jsou uloženy ve skladu pomůcek a mohou být pedagogy využity bez omezení, je vytvořen systém jejich evidence.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Každá třída disponuje prostornou nástěnkou a prostorem k výstávkám v šatnách. Na chodbách jsou magnetické pásky, provazové nástěnky a další prostory pro výstavu dětských výrobků. Každá třída disponuje místem pro ukládání vyrobených děl, která si děti odnášejí domů (tubusy, policová skříňka, košíky, boxy). Prostor MŠ je vyzdoben dětskými díly.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada s herními prvky. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Zahrada je vybavena bezpečnými prvky (houpadla, houpačka, skluzavky, prolézačky, balanční sestava, herní lavičky, pískoviště, kolotoč, mlhoviště). Postupně dochází k přerodu na přírodní zahradu, dosluhující prvky jsou nahrazovány

prvky ze dřeva. Škola realizuje enviromentální vzdělávání a učení venku, takže vybavuje zahradu pomůckami pro bádání a pěstitelskou činnost.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin). Teplota a vlhkost je v jednotlivých třídách sledována teploměrem resp. vlhkoměrem, dochází k pravidelnému větrání nejméně 1x za hodinu náporově, nepříznivý osvit ve třídách je regulován okenními žaluziemi, postupně dochází k výměně zářivkových trubic LED technologií. Zahrada je osázena netrnitými nejedovatými rostlinami (hlohyně, javory, lípa, šeřík, jabloň, višně). Pískoviště je využíváno podle potřeby buď na osluněné nebo na zastíněné straně.

Průběžně dochází k opravám instalací a nahrazování opotřebeného vybavení. Je obohacována zahrada o místa k bádání.	průběžně
Oprava nábytku ve výdejnách červená a zelená	2023 - 24
Zásadní úprava venkovní hrací plochy a přeměna na přírodní zahradu	2023 - 24
Úprava tělocvičny a obohacení o horolezeckou stěnu	2025
Úprava relaxační místnosti (v závislosti na dotačních titulech).	2024-25
Ve spolupráci s majitelem budovy je v následujících 3 letech naplánována oprava střechy, nevyhovujícího oplocení školy, oprava venkovních záchodků a oprava šatny učitelů.	do 2026
V následujících letech jsou plánovány zásadní rekonstrukce elektroinstalace, zdravotních instalací a klimatizace.	

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle požadavků RVP PV. Strava je připravována v ŠJ Mozaika. Strava je upravována podle požadavků spotřebního koše s dostatkem ovoce a zeleniny a nabídkou netradičních surovin. O nevhodné úpravě, neoblíbených pokrmech či dalších nedostatcích je neprodleně informována vedoucí stravování MŠ Mozaika. Pitný režim je zajištěn nejméně 2 druhy nápojů - vodou, která je k dispozici po celý den a nápojem, který připravila

jídelna (čaj, šťáva, džus). Mléčný nápoj je součástí pravidelně podávané stravy. Strava je podávána hromadně, aby docházelo k návyku vhodného stolování. Mezi jednotlivými jídly je 3hodinový interval (ranní svačina 8,45 / 9:00, oběd 11:45 / 12:00). Odpolední svačina se podává průběžně od 14:00 do 14:30. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou vytvořena třídní pravidla pro rozšiřování repertoáru jídel. Jídlu je věnován dostatečný čas a jsou vytvořeny podmínky pro klidné a estetické stolování.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytváří optimální podmínky pro jeho individuální vývoj a eliminaci nepříznivých dopadů postižení na jejich další vývoj.

Ve třídách pro děti s vyšší potřebou vizualizace je využíván strukturovaný denní režim pro usnadnění orientace v čase.

Provoz MŠ je od 6,00 hod – 16,00 hod. Děti obvykle přicházejí do mateřské školy do 8,00 hod, jinak po dohodě s třídními učitelkami. Děti pravidelně využívají individuální speciálně-pedagogické aktivity (dle rozpisu, nejméně 2x týdně), skupinové pohybové aktivity v herně – nejméně 1x týdně, využití interaktivního monitoru – nejméně 1x týdně, canisterapie 1x měsíčně.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Škola realizuje učení venku - cca 1x měsíčně celodenní venkovní aktivity. 1x týdně jsou plánovány vycházky s cílem.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. 1x týdně a při nepříznivém počasí je využívána herna k tělovýchovným aktivitám a využití náradí. Část pomůcek je přenosná a je využívána při řízených a nabídkových činnostech. Denně jsou zařazovány zdravotní cviky a dechová cvičení. Prostor je upraven tak, aby umožňoval bezpečný rozvoj tělesně-kinestetické inteligence.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné.

Klidový režim dětí na lůžku je nastaven na 20-30 minut, poté jsou pro nespící děti připraveny klidové aktivity mimo místnost spících dětí (pokud to personální a prostorové podmínky dovolí).

Doporučený režim dne:

6,30 – 8,00 příchody dětí, ranní zájmová činnost dětí, rozchod dětí do tříd, spontánní hra, individuální aktivity

8,00 – 10,00 výchovně – pohybové hry a cvičení, svačina, hry, vzdělávací činnost, individuální speciálně-pedagogická činnost

10,00 – 11,45 (modrá, fialová) resp. 12,00 pobyt venku

11,45 – 12,30 oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12,30 – 14,30 spánek, odpočinek, klidové aktivity nespících dětí, hygiena, odpolední svačinka

14,30 – 16,00 odpolední zájmová činnost, spontánní hra, individuální aktivity dětí, pobyt venku, odchody

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Dbá se na hygienu rukou, je preferováno pití vody, pestrá strava a konzumace dostatku ovoce a zeleniny. Je věnován dostatek času přirozenému i cílenému pohybu, ale také relaxaci a odpočinku. Je zajištěno dostatečné větrání, děti jsou přirozeně otužovány. Při dětských oslavách jsou preferovány "zdravé" sladkosti (sušené ovoce, ovocné koláče, zeleninové saláty). Děti se podílejí na přípravě zdravých jídel v rámci vzdělávacích aktivit a projektových dnů. Strava je obohacována o výpěstky ze školní zahrady.

Strava bývá upravena dle požadavků na složení, ale nebývá vždy upravena esteticky či chutně. Pravidelně konzultujeme možnosti úpravy stravy a snažíme se o zlepšení estetiky stravování a vhodnější kuchyňskou úpravu některých pokrmů.	průběžně
Škola dlouhodobě usiluje o modernizaci stravování a zavedení možnosti bezlepkového stravování.	do 2025
Škola usiluje o statut Skutečně zdravá škola a zapojení školní jídelny Mozaika do tohoto projektu (zejména v oblasti využívání lokálních a čerstvých surovin)	do 2025

3.3 Psychosociální podmínky

Pro děti i dospělé vytváříme takové prostředí, aby se cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Jsou dodržována striktní pravidla pro zajištění soukromí rodiny a dětí. Rodiče mají k dispozici intimní prostředí pro konzultace s učiteli, učitelé k nim přistupují s respektem a nabízejí jim pomocnou ruku v případě potíží. Všichni zaměstnanci školy vytvářejí svou prací a chováním čisté, příjemné a radostné prostředí školy.

Nabízíme adaptační režim dle individuálních potřeb dítěte, který umožní postupně si zvykat na nové prostředí a nové podmínky. Škola má vypracovaný adaptační program, který respektuje zvláštnosti dětí a vede je k plynulému přechodu od rodiny do školy. Cílem adaptačního režimu je dítě začleněné v bezpečném školském kolektivu, které rodič s důvěrou předává učitelům.

Učitelé respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. V případě nestandardních potřeb jsou vytvořeny podmínky pro jejich realizaci (úprava jídla, způsob podávání nápojů, realizace toalety, pobyt venku, kousátka, specifické hračky apod.). V případě nevhodných návyků dochází k postupnému odbourávání či nahrazování vhodnou aktivitou tak, aby nedocházelo k nepřiměřené frustraci dítěte. V tomto případě se postupuje v koordinaci s rodinou, aby byl zachován jednotný postup. Dětem jsou nabízeny aktivity, které je rozvíjejí, ale jejich splnění je reálné. Na děti nejsou kladeny nepřiměřené nároky. Chyba je považována za projev zkoumání a příležitost k pokroku. Děti mají dostatek času na většinu činností, nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem. Ve třídách je respektován pravidelný denní režim, který usnadňuje dětem orientaci v čase. Dětem je k dispozici jak učitelka, tak asistentka pedagoga, které napomáhají při přechodech mezi činnostmi.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné a to jak ze strany dětí, tak ze strany pečujících osob a pedagogů. Děti jsou vedeny ke kamarádství a respektu k odlišnostem.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Ve třídách jsou každoročně vyvozována pravidla soužití, která jsou přiměřeně graficky ztvárněna tak, aby děti měly trvale možnost pravidla ukotvovat. Ve škole se dodržuje pravidelný režim, který dává dětem pocit jistoty a usnadňuje jim orientaci v čase. Dětem je poskytována volnost při výběru aktivit. Omezení

volnosti a osobní svobody dětí souvisí výhradně s bezpečností dětí, nutností dodržovat třídní pravidla a řád a učit děti toleranci a společnému soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Pokyny a úkoly jsou dětem zadávány formou, která je pro ně přijatelná a srozumitelná (vysoká míra vizualizace, jednoduché slovní pokyny, předvedení). Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Kamarádké vztahy jsou programově podporovány a posilovány. Vztahy mezi dětmi jsou nenásilně formovány k vzájemnému respektu a pomoci (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Třída vytváří společenství, které je respektující a tolerantní. Je podporováno kamarádkství. Děti jsou ve třídě radostné, do školy chodí rády a respektují svoje učitelky.

Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí, podporování nezdravé soutěživosti. Učitelé jsou vstřícní k individuálním potřebám dětí, reagují na jejich potřeby, jsou empatictí a vstřícní. Při komunikaci využívají především pozitivně formulovaná sdělení a otázky vedoucí k dalšímu objevování. Ve škole není podporována soutěživost, aktivity jsou zaměřené tak, aby se každý mohl zúčastnit a zažil úspěch. V denních činnostech se nevyskytují aktivity, které vyžadují zbytečné organizování dětí.

Ve škole je preferováno formativní hodnocení dětí. Prvky formativního hodnocení se zařazují podle mentálních dovedností dětí.

Komunikace s dětmi vychází ze zásad respektujícího přístupu, je otevřená, vstřícná a nemanipulující. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná. Učitel k dítěti přistupuje obvykle ve snížené poloze, volí vhodný slovník a tichý hlas. Učitelé se cíleně snaží snižovat množství "vzdáleného" řízení dětí a užívání pozitivních sdělení.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života, využívá se témat, která jsou dítěti blízká a použitelná v denním životě. Děti jsou vedeny k využívání vzdělávací nabídky k vlastnímu rozvoji. V souladu s jejich schopnostmi jsou vedeny k samostatnému rozhodování a přijetí následků svého rozhodnutí. Vzdělávací nabídka odráží potřeby předškolních dětí s akcentem na jejich SVP a reaguje na aktuální situace, které se v životě dětí objevují.

Učitel vede děti k samostatnosti, podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním. Učitelé aktivně podporují děti v samostatnosti a vytvářejí podmínky pro trénování dovedností. Poskytují dostatek času, pozitivně hodnotí snahu, přiměřeně reagují na úspěšné pokusy, nehodnotí neúspěšné výkony. Ve škole je preferováno formativní hodnocení dětí, které učí děti přijímat odpovědnost za vlastní vzdělávání.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě. Vhodné vztahy k dětem i dospělým musí být neustále podporovány, děti se sociálně otužují a vztahy k dětem i dospělým jsou systematicky formovány. Velký důraz je kladen na nastavení pravidel, adaptační režim a vzdělávání učitelů v oblasti klimatu třídy.

Děti jsou vedeny ke zdvořilosti a dodržování pravidel společenského soužití.

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Vztahy mezi dětmi jsou nenásilně formovány k vzájemnému respektu a pomoci (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Programově podporujeme pomoc slabším, seniorům a hendikepovaným (projektové dny na podporu hendikepovaných, sbírka pro Světlušku, sbírka hraček pro Azylový dům, společné akce se seniory, obrázky pro sousedy...). Všichni zaměstnanci vytvářejí přátelské, důvěryhodné a spolehlivé společenství, ve kterém panuje vzájemná úcta a respekt. Všichni zaměstnanci jsou pro děti vhodným vzorem. Společnými akcemi podporujeme prorodinné aktivity a vznik neformálních skupin mezi rodiči.

Pro vytváření podmínek vzdělávání je nutné pracovat mj. na vztazích zaměstnanců na pracovišti směrem k profesionalizaci a to formou pravidelných supervizních setkání, DVPP a neformálních aktivit.

V oblasti pedagogických přístupů je zapotřebí se zaměřit na zlepšení nabídkových činností, vyšší míru individualizace a intenzivní práci v oblasti formativního hodnocení.

Začínající učitelé projdou postupně vzděláváním v oblasti předškolních didaktik (kurzy, samostudium, návštěvy v zařízeních, které jsou dobrým příkladem pro praxi).

Harmonogram:

supervize 2-4x ročně	2-4x ročně
DVPP v oblasti didaktik, individualizace a formativního hodnocení - dle nabídky DVPP, každý pedagog nejméně 1x do roku 2026	1x ročně
podpora pedagogického procesu - vzájemné hospitace (1x ročně), kontrolní činnost (1x ročně), rozvojový rozhovor (1x ročně)	1x ročně

3.4 Organizace chodu

Denní řád je nastaven jako doporučující, je dostatečně pružný, pevně je stanovena pouze doba pobytu venku a orientačně doba pro stravu. Učitelé mohou reagovat na měnící se potřeby dětí a jejich aktuální zájem.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, jedenkrát v týdnu v tělocvičně, v průběhu ostatních dnů zejména při dopoledních činnostech a při pobytu venku. Je preferován přirozený pohyb dětí nad řízenými aktivitami. Pohybové aktivity jsou součástí nabídkové činnosti a cíleně zařazovány při řízených vzdělávacích aktivitách. Součástí pohybových aktivit je i vedení dětí ke zdravému životnímu stylu a otužování. Od roku 2023/24 se plánuje zavedení plavání do programu zájemců z řad předškolních dětí.

Učitelé a asistenti pedagoga se plně věnují dětem a jejich vzdělávání po celou dobu přímé pedagogické činnosti. Na přímou péči se důsledně připravují, reagují pružně na požadavky dětí. Dva třídní učitelé a asistentka pedagoga důsledně spolupracují a domlouvají se na činnostech a aktivitách, spolupracují při přípravách a dbají na systematičnost a naplňování cílů. Pro realizaci plánovaných činností je škola vybavena vhodnými pomůckami a didaktickými potřebami (knihovna pomůcek v kabinetu, třídní pomůcky k zapůjčení pro kolegy). Škola preferuje kvalitní pomůcky z přírodních materiálů s velkým didaktickým přesahem. Podle potřeb si učitelé vyrábějí či upravují pomůcky, které využívají v nabídkové činnosti a při řízených aktivitách. Pomůcky si učitelé připravují včas a v dostatečném množství. Dbají na hospodárné využívání materiálů a pečují o pomůcky.

V mateřské škole mají děti klidné a bezpečné zázemí, je respektováno soukromí jejich i jejich rodiny. Škola spolupracuje s NNO a přispívá k vytvoření bezpečného prostředí i v rodinách dětí. Pedagogové se na pedagogických radách pravidelně

věnují problematice ohrožených dětí a vyhledávají způsoby, jak rodinám pomoci. Jsou nastavna pravidla a technické prostředky, která vedou ke zvýšení bezpečnosti dětí v MŠ. Škola pravidelně poučuje děti o pravidlech bezpečnosti v různých podmínkách, vede děti k chápání rizik a přiměřenému přístupu k nim.

Dětem, které vstupují do MŠ je vytvořen doporučený adaptační režim, který se upravuje individuálně podle potřeb dítěte a jeho rodiny. Každý rodič nově nastupujícího dítěte se podílí na jeho individuálním nastavení podle potřeb dítěte a rodiny. Adaptační doba je individuálně prodloužena až na dobu 1 roku. Adaptační režim se uplatňuje i po každé delší nepřítomnosti dítěte. Učitelé citlivě pracují s dětmi po delších nepřítomnostech, zařazují upravený adaptační režim po vánočních prázdninách. Po letních prázdninách je možné uplatnit adaptační režim nově nastupujícího dítěte také u stávajících dětí, pokud mají adaptační potíže. Nedílnou součástí adaptačního procesu je i rodič dítěte, který je veden k tomu, aby adaptační režim usnadňoval. Cílem pedagogů je vytvářet podmínky pro plynulý přechod dětí z rodiny do školy.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Škola organizuje nad rámec běžného programu celou řadu akcí, které mají za cíl terapeutické působení, podporu rodinných vztahů, vznik neformálních skupin a propojení školy a rodiny. Prorodinné aktivity se konají cca 6x ročně a jsou přirozeným završením jednotlivých etap. Během dne je věnován dostatek času spontánním aktivitám dětí, motivované a řízené aktivity jsou zařazovány ve vyváženém poměru. U dětí s autismem a těžším postižením, které nejsou schopné samostatných herních činností je podíl řízených a motivovaných aktivit vyšší. Aktivně se rozvíjí hra, děti jsou vedeny k funkčnímu trávení volného času. Je ale ponecháno dostatek času na spontánní aktivity, které nemají charakter běžné hry, ale jsou důležitým časem pro relaxaci dětí. Vzdělávací aktivity mají často charakter projektové výuky.

V průběhu dne dochází k individuálním speciálně-pedagogickým intervencím, které motivačně souvisí s třídním tématem.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, snažíme se, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Stanovujeme předvídatelné časové úseky a vedeme děti k organizování činností tak, aby bylo možné hru přirozeně ukončit a dohrát později. V prostorových podmínkách tříd bez leháren se využívá odkladová plocha na skříňkách, při menším počtu dětí i na podlaze. Děti jsou vedeny, aby se ke hře vracely, rozvíjely ji a dokončovaly.

Veškeré aktivity jsou připraveny tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Jsou zařazovány aktivity badatelské, zejména při venkovní výuce. Aktivity jsou upraveny tak, aby ji mohly dokončit děti rozdílného věku, dovedností či SVP a byla podporována jejich seberegulace a přirozený rozvoj. Pracuje se s principem přirozených následků. Děti mají příležitost podílet se na organizaci činností a realizovat vlastní nápady. Je respektováno individuální tempo a práce schopnost jednotlivých dětí.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Děti jsou podněcovány k vytváření různorodých skupin, jsou podporovány ve společenských hrách, nákupem didaktických pomůcek a hraček se cíleně připravují podmínky pro skupinové aktivity. Velké skupiny nad úroveň třídy se setkávají při společných výletech, projektových dnech a při pobytu venku. Každý den jsou zařazovány individuální a skupinové aktivity, frontální činnosti jsou zařazovány jen v nezbytné míře.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Individuální potřeby dětí v oblasti aktivity a relaxace jsou respektovány, děti mají možnost využít klidného prostředí v třídních koutkách, pracovnách či relaxační místnosti, ve třídách je upraven prostor pro relaxaci (sedací vaky, stany, pohovky).

Při hygieně je dětem poskytována co nejvyšší míra soukromí. Soukromí při hygieně je částečně narušeno průchozími toaletami, proto jsou instalovány paravány ke zlepšení podmínek.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Plánování aktivit vychází zejména z pedagogické diagnostiky a přizpůsobuje se aktuálním zájmům a potřebám dětí. Škola podporuje zařazování aktivit k uzavření jednotlivých období, oslavy významných dnů a reakce na přirozený běh ročních období (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce, fašaňk, Den matek...). Tyto aktivity jsou přirozené pro dětské prožívání světa, chápání souvislostí a život v kulturním prostředí Česka. Jejich tematické zařazování považujeme za rozvíjející a vhodné.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Učitelé využívají bohatě vybavený kabinet a třídní pomůcky, které si mezi třídami zapůjčují. V případě potřeby si učitelé pomůcky upravují nebo vyrábějí vlastnoručně. Škola preferuje nákup kvalitních, zejména dřevěných, pomůcek a

dbá na didaktický přesah, použitelnost pomůcek a jejich rozvojový potenciál. Je dbáno na přiměřený výběr, aby byly nakupovány pomůcky využitelné pro rozvoj každé oblasti.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Počty dětí ve třídách jsou v souvislosti s poptávkou vyšší, než požaduje vyhláška 27/2016 Sb. (14, resp. 7). Spojování tříd je maximálně omezeno, přípustné je pouze krátkodobě ve výjimečných případech souvisejících s personálními podmínkami. Provoz jednotlivých samostatných tříd je obvykle v době od 7,30 do 15,30 (využívá se ranní scházení do 7:30 a odpolední rozcházení od 15:30).

Jsou upravovány prostorové podmínky a technické vybavení, aby byla zajištěna co nejvyšší míra soukromí při hygieně. Aby bylo zabráněno chození rodičů přes záchodky, je zapotřebí nastavit organizační podmínky	od září 2023
Výměna koberců v Červené, Žluté a Zelené třídě.	2023
Po rekonstrukci zdravotních instalací a elektřiny ve spolupráci s majitelem budovy jsou plánovány postupné investice do relaxačních koutků ve třídách a úprava vybavení v pracovnách	průběžně
V souladu s možnostmi majitele budovy se plánuje oprava venkovních záchodků, která je v nevyhovujícím stavu.	dle investora
Úprava venkovní plochy směrem k zpřírodnění zahrady, zahrada by tak měla být využitelnější pro učení venku a další venkovní aktivity.	2023-24
Plánuje se vzdělávání pedagogů v oblasti neuropsychomotorického vývoje a zavedení každodenního cvičení k podpoře neurovývojové stimulace.	23-25

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny Ročním plánem a podrobnou náplní práce. Každý zaměstnanec je schopen poskytnout

základní informace a odkázat na odpovědnou osobu. Ředitel některé pravomoci deleguje na pověřené zaměstnance (FKSP, BOZP, organizace akcí, spolupráce s organizacemi...), na některých rozhodnutích zaměstnanci participují (nákupy vybavení, realizace projektů, opravy a údržba, správa webu...) Nástroji řízení jsou vnitřní směrnice, Organizační řád, Školní řád, směrnice BOZP a PO a pedagogické rady.

Je vytvořen informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Využívá se webových stránek, soukromé facebookové skupiny, messenger a telefonní kontakty. Škola vystupuje vůči rodičům a veřejnosti otevřeně. Pro rodiče využívá nástěnky a facebookovou skupinu, veškeré informace zveřejňuje v předstihu. Školské dokumenty má k nahlédnutí ve veřejné části školy a na webových stránkách. Rodiče jsou informováni o týdenních plánech a o činnostech dětí ve škole. Pořizuje se rozsáhlá obrazová dokumentace o činnostech dětí, která je sdílena rodičovskou skupinou. Pravidelně - nejméně 4x ročně - jsou organizovány konzultační dny.

Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Nejméně jedenkrát za 2 měsíce je organizována pedagogická rada, učitelé vzájemně hospitují a vytvářejí podmínky pro sdílení zkušeností a nápadů. Podporuje spoluúčast celého týmu na rozhodování o ŠVP a strategii školy na základě evaluačních dokumentů, společných rozhovorů a společných aktivit při přípravách ŠVP.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci a rozvoj formou vzájemných hospitací, pohospitačních rozhovorů, diskuse na pedagogických radách, rozvojových pohovorů a formou finančního ohodnocení. Škola má vytvořen systém podpory začínajících učitelů na 2 školní roky.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Konzultační dny se konají nejméně 4x ročně, konzultační hodiny s logopedem cca 1x za 14 dní, konzultace s oftalmopedem 4x ročně. Předávání základních informací "mezi dveřmi" probíhá každodenně. Vznikne-li jakýkoliv problém, učitelé nebo ředitel sjednávají osobní schůzku pokud možno neprodleně, nejpozději ale do 1 týdne. Škola poskytuje prostor pro konzultace s dalšími institucemi, zejména SPC, SVP a NNO. Rodičům aktivně nabízí kontakty na odborníky v oblastech pedagogiky, zdravotnictví, psychologie, rodičovských kompetencí, krizovou intervenci apod.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Nejméně 1x ročně probíhají hospitace a vzájemné hospitace se zpětnou vazbou, každý pedagog zpracovává autoevaluační dotazník s rozvojovými otázkami, připravuje plán DVPP. Spolu s ředitelem plánuje a realizuje vlastní rozvoj. Plánování pedagogické práce v jednotlivých třídách probíhá v tandemu, do příprav jsou zapojeny i asistenti pedagoga. Strategické otázky a významné změny v oblasti pedagogické práce jsou komunikovány na pedagogických radách a je k nim zaujmuto stanovisko po důkladné diskusi.

Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Evaluace ŠVP probíhá formou evaluace třídních plánů a evaluace ŠVP jako celku. Průběh tvorby nového ŠVP je skupinový, jsou zapojeni všichni učitelé. Důraz je kladen na směřování školy, smysluplnou tvorbu integrovaných bloků, propojení klíčových kompetencí, dílčích cílů a realizovaných výstupů. Společně jsou diskutovány úpravy podmínek a zlepšení. Strategie školy a vize je formulována společně a je přijata všemi členy týmu.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem Jihomoravským krajem a dalšími orgány státní správy a samosprávy - zejména s Městem Hodonín, se ZŠ Vančurova, ZŠ Mírové náměstí a ZŠ B. Martinů, s mateřskými školami v okolí a dalšími organizacemi a odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (NNO, OSPOD, sociální služby apod.). Škola aktivně nabízí kontakty na různé organizace a odborníky, kteří mohou pomoci při řešení výchovných a vzdělávacích problémů. Úzce spolupracuje s SPC pro vady řeči, SPC Kyjov, SPC pro vady sluchu, SPC pro zrakové vady, SPC Štolcova, PPP Hodonín, SVP Hodonín. Podporuje vznik neformálních skupin rodin dětí s postižením, a proto spolupracuje se zájmovými spolky a pomáhajícími organizacemi.

vzájemné hospitace mezi učiteli	2x ročně
"kolečko" mezi třídami - AP	1x ročně
ředitel programově pracuje na rozvoji a upevnění vztahů v kolektivu vlastním vzděláním (koučink a mentoring)	dle nabídky
neformální setkání učitelů	2x ročně
supervize pro zvyšování kvality vzdělávání a utužení partnerských vztahů	2 - 4x ročně

Přistoupit k informačnímu systému pro komunikaci s rodiči Správa MŠ.	2024
Je realizován projekt OP JAK Smysluplné vzdělávání s akcentem na inovativní výuku a vzdělávání učitelů	2022 - 24

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Při zaměstnávání pedagogů je kladen důraz na jejich předepsanou odbornou kvalifikaci. V případě, že není dostupný uchazeč s odpovídající kvalifikací, přijímají se zaměstnanci s kvalifikací blízkou (sociální pedagogika v nejméně bakalářském programu nebo předškolní pedagog bez kvalifikace speciálního pedagoga). Všichni zaměstnanci, kteří kvalifikaci nesplňují, si ji nejpozději do 5 let začnou doplňovat. Vedení školy při výběru nových zaměstnanců zapojuje další členy týmu, při výběru využívá dostupných a relevantních informací a aktivně vyhledává vhodné adepty na učitelskou či asistentskou pozici i mezi praktikanty. O čistotu prostor se starají provozní zaměstnanci, provoz kuchyně má na starosti pomocná kuchařka.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pravidla fungování týmu podléhají supervizi.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Každý zaměstnanec si každoročně na základě autoevaluace a hodnotících rozhovorů vybírá vzdělávání, které je vhodné pro jeho další rozvoj. Ředitel aktivně nabízí vzdělávací kurzy, ze kterých si zaměstnanci mohou vybírat dle vlastních preferencí. Vzdělávání sborovny vybírá ředitel dle potřeb pedagogického sboru nebo podle potřeb směřování školy.

Každý pedagogický pracovník si vytvoří vlastní plán dalšího vzdělávání a účastní se nejméně 1x za 2 roky vzdělávacího semináře s tematikou dle plánu DVPP, informace ze semináře sdílí na ped. radách a zařazuje do portfolia.

Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Ředitel se programově snaží o širokou nabídku vzdělávacích možností a vytváří podmínky, aby případné absence vzdělávajících se pedagogů nebyly ostatním kolegům přítěží. V oblasti rozpočtu každoročně vyčleňuje dostatečné množství finančních prostředků, aby každý pedagog mohl

absolvovat vzdělávání podle svého výběru. Profesní kompetence jsou formovány supervizní činnostmi, vzájemnými hospitacemi a rozvojovými hovory.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je nastaven systém docházky tak, aby docházelo k překryvům mezi pedagogy nejméně 2,5 hodin denně. Vycházky a pobyt venku je organizován s ohledem na bezpečnost dětí vždy se dvěma pedagogy a AP. Systém služeb je předvídatelný a mění se jen v případech významných změn v týmu. Je kladen důraz na minimální spojování tříd, služby jsou plánovány tak, aby každá třída měla samostatný provoz od 7,30 do 15,30. Práce asistentů pedagoga je zorganizována tak, aby byla zajištěna podpora dětí po dobu jejich potřeby, obvykle od 7,30 do 15,30.

Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Ve třídách s vysokou mírou podpory je překryv vyšší. Překryv je nastaven obvykle na dobu dopoledních aktivit a pobyt venku.

Činnosti, během kterých jsou přítomni dva učitelé, jsou koncipovány jako tandemová výuka. Během této doby jsou realizovány zejména činnosti:

- dopolední hry a práce dětí
- ranní a komunitní kruh (společné sdílení, plánování, hodnocení, reflexe, diskuse);
- realizace práce ve skupinkách;
- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě);
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní);
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně;

- diagnostické činnosti a práce s portfoliem dítěte

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). V této oblasti jsou případné rezervy upravovány seberegulujícím způsobem, zkušeností a dalším vzděláváním. Škola má nastavena pravidla pedagogické práce.

Specializované služby, jako je rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.). Logopedie je zajištěná interní logopedkou, oftalmopedická péče interní

oftalmopedkou. Většina pedagogů jsou speciální pedagogové se zkušenostmi z různých oborů, což je využíváno při vzájemných případových konzultacích.

Školení ped. sboru v oblasti individualizace	2024
Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti instrumnetálního obohacování a neurovývojové stimulace	dle nabídky školících organizací 2023 - 2025
Profesionalizace ped. sboru - aktivní vyhledávání kvalifikovaných pracovníků na pedagogické pozice	průběžně
Realizace individuální a skupinové supervize 2023 a 2024	2023, 2024
Rozvoj mentorských dovedností ředitele	2024
Rozvoj dovedností prezentovat ŠVP a TVP rodičům a veřejnosti.	průběžně
rozvíjení návyků učitelů v oblasti efektivní komunikace (Respektovat a být respektován)	2024, 2025

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Všichni zaměstnanci školy se snaží s rodinami vytvářet pozitivní a funkční vztahy, společně pracovat na rozvoji dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý rozvoj. Jsou respektovány odlišnosti a individuální potřeby jednotlivých rodin. Pokud to zvláště významně nenarušuje chod školy, vychází všichni zaměstnanci vstřícně potřebám rodiny. Všichni zaměstnanci vytvářejí pozitivní a bezpečné prostředí úsměvem, vhodným chováním a otevřeností.

Denně se věnujeme krátké výměně informací o stráveném dnu. Rodičům jsou nabízeny pravidelné konzultace (1x 14 dní logopedické, 4x ročně s třídním učitelem, 4x ročně oftalmopedické). V případě potřeby se sjedná schůzka bez zbytečného prodloužení, učitelé nabídnou termín nejpozději do 1 týdne. V případech, kdy komunikace vážně, je přizváno vedení školy, případně další instituce, které mohou pomoci (OSPOD, SAS, chuťvy, raná péče, psycholog, SVP...).

Práva rodičů upravuje školní řád, rodiče jsou každoročně důkladně seznámeni se svými právy a povinnostmi.

Škola má vytvořena pravidla komunikace s rodiči:

- Rodič je partner, komunikujeme spolu s otevřeností a respektem.
- Společně pracujeme na výchově a vzdělávání dětí. Naší snahou je působit jednotně při nábízení nových dovedností.
- Rodiče mají možnost spolupráce.
- Rodiče jsou ve škole vždy vítáni.
- Respektujeme soukromí rodiny, její světonázor a hodnotové postoje (pokud nenarušují chod školy).
- S rodiči komunikujeme denně. Nedáváme nevyžádané rady.
- Důležité věci se projednávají za zavřenými dveřmi.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět a nabídnout službu, která by vyhovovala jejich potřebám (vč. zprostředkování kontaktu). V případě, že to podmínky umožňují, vytvoří zázemí pro spolupráci ve známém prostředí školy. Škola umožní návštěvy organizací, které se podílejí na vzdělávání dítěte (školská poradenská zařízení, NNO, raná péče...). Pokud to významně nenaruší provoz školy, umožní i přítomnost dalších pomůcek a pomocníků (canisterapeutický pes, asistenční pes, osobní asistent). Škola se vždy snaží volit vsříčný přístup a hledá možnosti, jak požadavky rodin splnit.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Programy jsou organizovány tak, aby docházelo k podpoře rodinných vztahů a vytváření neformálních skupin. Termíny a čas akcí se snažíme nastavit tak, aby umožňovat přítomnost co největšího množství rodičů. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje formou nástěnek, individuálních písemných informací, informací a fotografií na facebooku a webových stránkách. Mohou se spolupodílet na plánování programu MŠ, zapojit se do aktivit a her svých dětí, obohacovat program a podílet se na úpravách prostředí. Nejméně 1x ročně je naplánována akce, která má úpravu prostředí školy v hlavní náplni.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, využívají se diagnostická portfolia, diagnostické záznamy (upravené pedagogické diagnostiky dle Bednářové, Edukačně hodnotící profil u dětí s PAS, logopedická diagnostika, diagnostika zrakových funkcí) videodokumentace a pozorování. Na konzultacích s rodiči se podílejí všichni zainteresovaní učitelé a speciální pedagogové. Učitelé se domlouvají s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání, pokud to nenarušuje chod

školy, snaží se být v postupu jednotní. Učitelé se aktivně podílejí na přenesení fungujících metod i do rodinného prostředí. Jsou nápomocni při zavádění strukturovaného denního režimu a vizualizace do domácího prostředí, vytváří pro děti komunikační a zážitkové deníky. Rodičům jsou nabízeny pravidelné konzultace (1x 14 dní logopedické, 4x ročně s třídním učitelem, 4x ročně oftalmopedické).

Pro obecné informování o aktivitách ve škole jsou rodiče informováni na hlavní nástěnce a na nástěnkách třídy a na FB skupině a to nejméně 5 dní před plánovanou akcí. Třídní informace vč. týdenního tematického plánu jsou zveřejňovány na třídních nástěnkách.

Výtvarná a kreativní díla a pracovní listy jsou vyvěšovány na třídních výstavkách, jsou přístupná rodičům, později si děti všechna individuální díla odnášejí domů.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Zaměstnanci jsou si vědomi kompetencí, které jim náleží a nepřekračují jejich rámec. Jednají s rodiči ohleduplně a taktně, nabízejí pomocnou ruku. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Učitelé a asistenti provázejí rodiče předškolním vzděláváním. Je úkolem učitelů, ve spolupráci se ŠPZ, postupně připravit rodiče na možné problémy, které dítě mohou provázet do dalšího vzdělávání. Učitelé dlouhodobě pracují na informovanosti rodičů v oblasti integrace, speciálního školství, podpůrných opatření a služeb pro děti s postižením. Empaticky a nezkresleně poskytují rodičům informace o výkonech dítěte vč. pohledu na očekávané výsledky.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, podporuje rodiče v trávení volného času s dětmi a pomáhá rodičům v péči o dítě. Škola nabízí rodičům poradenství i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí, cíleně nabízí vzdělávání, workshopy a kurzy NNO v okolí a nejméně 1x ročně organizuje vzdělávání v oblasti rodičovských kompetencí v MŠ. Škola vytipovává ohrožené rodiny a poskytuje jim vyšší míru podpory - zajištění pomoci ze strany NNO, zapojení do projektů bezplatného stravování apod.

realizovat projekt Rodiče vítáni	2023
vytvořit pravidla pro pobyt rodičů s dětmi ve škole (rozdělení rolí)	2024

zlepšit komunikaci v oblasti obsahu ŠVP, TVP a dalších strategických dokumentů směrem k rodičům	2024
zavést aplikaci Naše MŠ	2024
realizovat Den s rodinou během dopoledního programu školy	od 2024
využívat videodokumentaci při komunikaci s rodiči v oblasti výchovy a vzdělávání dětí	2024
rozšiřovat diagnostické portfolio dítěte	postupně

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dětí se SVP. Jsou užívány jasné a kontrastní barvy pro orientaci a tlumené barvy pro hru. Škola využívá vizualizovaný systém na principu strukturovaného učení, který je prioritně používán ve třídách pro děti s PAS a vysokou mírou podpory. V šatnách a koupelnách jsou k dispozici procesní schémata pro úkony denní potřeby. Na podlahách a zdech je barevný orientační systém pro snadnou orientaci v budově. Je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí barevného orientačního systému s hmatovou složkou, využíváním piktogramů nebo lidských zdrojů (asistenti pedagoga). Spodní třídy jsou plně bezbariérové. Červená třída a hygienické zázemí je vybavena kontrastními barvami a hmatovými prvky pro orientaci zrakově znevýhodněných dětí. Logopedické třídy jsou vybaveny zrcadly pro logopedickou prevenci a obrázky s polohami mluvidel. Všechny třídy jsou vybaveny žaluziemi pro regulaci osvětlení a zabránění oslnění. Škola disponuje relaxační místností, kde probíhá výuka pomocí integrovaných jednotek a je cíleně podporováno smyslové vnímání a propriocepce. Zahrada prochází úpravou smětem k přírodnějšímu vzhledu, je navrhována jako smyslová, badatelská a zážitková. Obsahuje celou řadu různých povrchů, textur a barev, neobsahuje žádné nebezpečné či trnité rostliny.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétních dětí (vybavená oftalmopedická pracovna, logopedické pomůcky, pomůcky pro tělesně hendikepované, pomůcky pro rozvoj sluchu). Pomůcky jsou podle potřeb jednotlivých dětí zajišťovány průběžně. Škola zajišťuje pomůcky na základě doporučení konkrétních SPC a buduje ucelený soubor pomůcek k rozvoji inteligencí dle Gardnera. Ve třídě pro děti se zrakovým postižením se provádí nácvik binokulárního vidění při amblyopii a strabismu (CAM,

steroskop, synoptofor, cheioskop, lokalizátor, pomůcky pro aktivní pleoptiku), zraková stimulace (světelný panel, tablet, sklopná deska), předbraillská příprava (pichtův stroj, kolíčkové písanky, termofolie) a základy pohybu bez hole (hmatové pomůcky, označení prostoru). V logopedických třídách probíhá rozvoj jazykových rovin, podpora sluchového vnímání, úprava výslovnosti za pomoci digitálních, mechanických i elektronických pomůcek (rotavibrátor, mikrofony, masážní pomůcky, špachtle, párátka, lžičky, logopedické gumičky, logopedické knoflíky, smartmouth, obrazový materiál apod.). Ve třídách pro děti s PAS se využívají pomůcky pro rozvoj oslabených dovedností s vysokou mírou vizualizace (laminátory, krabicové úkoly, strukturovaný denní režim, obrazový materiál, komunikační systémy). Škola disponuje upravenými židličkami, kočárky a tříkolkami pro děti s poruchou hybnosti. V případě specifických potřeb souvisejících s konkrétními potřebami jednotlivce jsou využívány dotační programy pro získání dalšího specifického vybavení. Individuální kompenzační potřeby (asistenční pes, osobní asistent, diagnostické přístroje, vozíky, kočárky apod.) jsou ve škole běžně využívány.

Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, oftalmopedická, speciálně-pedagogická) a to speciálními pedagogy ve škole, v případě, že odborníci na danou problematiku ve škole nejsou, disponuje škola řadou kvalitních kontaktů na další odborníky. Speciální péče probíhá napříč třídami a dětem bez konkrétního doporučení je poskytována na základě interní depistáže.

Logopedická péče (zejména nápravná cvičení a vyvozování hlásek) probíhá v logopedické pracovně nejméně 1x týdně, dítěti je vytvořen logopedický sešit pro cvičení v domácím prostředí. Logopedická prevence, rozvoj jazykových rovin, skupinová logopedie, procvičování a fixace probíhá ve třídách. Logoped zpracovává 1x měsíčně jmenný seznam krátkodobých úkolů v oblasti logopedie do každé třídy.

Oftalmopedická péče probíhá v oftalmopedické pracovně obvykle 2x týdně (1x aktivní pleoptika, 1x ortoptika), využívají se zejména přístrojové metody a metody objektivní. Ve třídě probíhají pravidelná individuální cvičení aktivní pleoptiky. Oftalmoped zpracovává plán ortoptické péče pro každé dítě 2x ročně, případně připravuje specifické úkoly k nácviku. Ve třídě se dbá na vhodný osvit, úpravu pracovního prostředí, čistotu brýlí, nošení okluzoru a bezpečnost při pohybu. V případě těžkých zrakových vad se provádí nácvik pohybu bez hole, čtení černotisku nebo braillské abecedy a psaní na pichtově stroji.

Ve třídách, kde jsou umístěny děti s PAS, se využívá strukturované učení a vysoká míra vizualizace. Individuální nácvik nových dovedností probíhá ve třídě nebo

relaxační místnosti. Jsou využívány alternativní komunikační systémy VOKS a znak do řeči, využívá se zejména totální komunikace.

Ve škole se nepoužívá znaková řeč.

Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči dětí, školskými poradenskými zařízeními a v případě potřeby zajišťuje spolupráci s odborníky mimo oblast školství. Pro rodiče jsou realizovány konzultace (logopedické 1x 14 dnů, oftalmopedické 4x ročně, třídní 2x ročně, nebo kdykoliv dle potřeby). Společnými akcemi vytváříme podmínky pro vznik svépomocných skupin rodičů dětí s postižením. Pravidelně zveme rodiče a děti v individuálním vzdělávání na školní akce.

Škola vytváří podmínky pro speciálně-pedagogická centra, aby mohla speciálně-pedagogická, příp. psychologická vyšetření probíhat ve známém prostředí školy. Poskytujeme plnou součinnost všem spolupracujícím SPC a PPP. Aktivně spolupracujeme s ranou péčí a dalšími sociálními službami, které doprovázejí rodiny.

Školám, které vzdělávají speciální pedagogy, předškolní pedagogy a asistenty pedagoga umožňujeme realizaci praxí a náslechové hodiny. Spolupracujeme s VIM, poskytujeme skupinovou praxi frekventantům kurzu Logopedický asistent. Spolupracujeme s mateřskými školami v regionu, poskytujeme jim praktické poradenství v oblasti práce s dětmi s postižením.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Žlutá třída se obsazuje do max. počtu 14 dětí, Zelená třída do max. počtu 13 dětí, Fialová třída do max. počtu 7 dětí, Červená třída do max. počtu 14 dětí, Modrá třída do max. počtu 7 dětí. Preferujeme 12 dětí ve větších třídách a 6 dětí v třídách s vysokou mírou podpory. Do naplnění kapacity přijímáme děti k individuálnímu vzdělávání.

V každé třídě je po většinu doby přítomen asistent pedagoga. Asistent pedagoga je nedílnou součástí pedagogického týmu a podílí se velkou měrou na zkvalitňování péče o děti se SVP. Asistenty pedagoga do naší MŠ vybíráme zejména mezi zkušenými uchazeči, všichni AP mají dokončené středoškolské vzdělání s maturitou a další vzdělání, které je opravňuje k výkonu funkce AP. Na základě IVP nebo PLPP se zpracovává plán krátkodobých a dlouhodobých úkolů AP, na jehož základě se asistenti podílejí na konkrétních úkolech při práci s jednotlivými dětmi.

Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému. Škola využívá systémy AAK dle doporučení SPC. Jsou využívány obrazové systémy, zejména VOKS a znak do řeči. Škola preferuje podporu mluvené řeči a u těžších postižení totální

komunikaci. Škola není vybavena odborníky na znakovou řeč, znaková řeč se ve škole nepoužívá.

úprava podmínek na zahradě, terénní úpravy, obnovení orientačních bodů, budování sensorického prostředí	2023-25
seznámení se s metodikou Dobrý začátek	2024
absolvovat vzdělávání v oblasti neurovývojové stimulace	2023
dobudování relaxační místnosti	2024
zkvalitnit vizuální orientační systém školy, označit dveře tříd, šatny a koupelny	2024
vybavit tělocvičnu pomůckami z oblasti sensorické integrace (horolezecká stěna, houpačky)	2023-25
zavést techniku neurovývojové stimulace do běžného denního režimu	2024-25

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). Vzhledem k tomu, že do školy jsou umísťovány děti s hendikepem, jsou děti s nadáním zařazeny mezi děti s dvojitou výjimečností. Neobvyklé nadání a talent jsou u těchto dětí maskovány oslabenými oblastmi. Je proto extrémně důležité vytvářet podmínky v rámci denního režimu a připravovat aktivity ze všech oblastí Gardnerovy inteligence. V případě neobvyklých zájmů, talentů a nadání je škola vybavena dostatkem pomůcek pro jejich rozvíjení. Vzhledem k vysoké individualizaci výuky je nadání rozvíjeno i individuálním přístupem a individualizovaným zadáváním úkolů.

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Škola disponuje dostatkem encyklopedií, pomůcek rozvíjejících matematicko-logickou složku, je vybavena pomůckami pro nácvik programování, ve třídách jsou k dispozici hudební nástroje a vhodně upravené notové záznamy, je podporována kreativita při zpracovávání výtvarných děl apod. Ve škole jsou využívány pomůcky inspirované Montessorri pedagogikou, což dětem umožňuje samostatně objevovat souvislosti bez omezení.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Uplatňuje se zejména práce s asistentem pedagoga, předávání vedoucí role, individualizované zadávání, projektová výuka či využívání informačních technologií.

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Při individuální i skupinové práci odporují zídavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Příprava učitelů na vzdělávání obsahuje i přípravu v oblasti probíraného tématu a zahrnutí novinek. Při samostatné tvorbě jsou v dětech podporovány neotřelé nápady, pokusy a kreativita. Cíleně jsou pro děti připravovány úkoly, které kreativitu a neotřelá řešení podporují.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.). V případě potřeby navrhuje testování nadání.

Nadané dítě v naší MŠ je obtížně rozpoznatelné kvůli souběhu s některým postižením. Individuálním přístupem lze dvojí speciální vzdělávací potřeby vhodně saturovat.

nákup pomůcek rozvíjejících matematickou gramotnost (sudoku, mindbox apod.)	průběžně
nákup literatury z oblasti nadání pro pedagogy	2024
nákup pomůcek pro enviromentální vzdělávání a učení venku	2025

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté děti jsou do MŠ přijímány výjimečně podle kapacity školy. Při docházce dvouletých dětí preferujeme polodenní docházku. Vzdělávání je zaměřeno zejména na sebeobslužné činnosti a samostatnost, adaptabilitu a začlenění do kolektivu. Je kladen velký důraz na nastavení pravidel a využívání kompenzačních smyslů (podle potřeby). Vzhledem ke kapacitě tříd nejsou snižovány počty dětí ve třídě při přítomnosti dětí mladších tří let.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Děti mladší tří let jsou přijímány jen výjimečně a to do věkově heterogenních tříd. Škola je vybavena dostatečným množstvím pomůcek pro děti mladší tří let. Při vzdělávání využívá také názorné pomůcky z oblasti práce s dětmi s poruchou intelektu a PAS. Zahradní herní prvky, které nejsou pro děti mladší 3 let vhodné, jsou označeny.

Ve věkově heterogenních třídách je dostatek uzavíratelných skříněk pro pomůcky, které jsou k dispozici pouze starším dětem (zejména drobné stavebnice, mozaiky, magnetické stavebnice a další bezpečnost ohrožujících předmětů). V případě přítomnosti dítěte mladšího 3 let jsou ve třídě nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Využívá se vizuální systém označení pomůcek (barva boxů, označení piktogramem) a způsob uložení. Třída je prostorově uspořádána tak, aby mladší děti využívaly přirozenou ergonomii při hře.

Prostředí je upraveno tak, aby co nejlépe poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Učitelé pracují s variabilitou a uspořádáním prostoru (stoly a židle, paravány). Pro případ potřeby je v každé třídě upraven relaxační koutek, který zabezpečuje možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. K dispozici jsou dětské nočníky, přebalovací matrace a podložky, bryndáky, dětské lžičky, plastové talířky a misky. Je zajištěno nakládání s plenami. Nepřijímají se děti s dudlíkem. Výjimečně se dudlík povoluje dětem se zvlášť závažným postižením, rodiče jsou odpovědní za hygienu, kvalitu a stav dudlíku.

Šatna je vybavena dostatečným úložným prostorem na náhradní oblečení, v případě potřeby se využívají přídatné úložné boxy. Hygienické potřeby a pleny jsou uloženy v prostoru koupelen.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek). Stravování je poskytováno ve stejné době jako ostatním dětem, čas na stravování není nijak omezován. Strava je upravována podle potřeb dětí (malé kousky, rozmačkání, více tekutiny apod.). Vycházky a pobyt venku je plánován s ohledem na nejmenší děti, vycházky s cílem a přesuny na delší vzdálenost jsou organizovány tak, aby se malým dětem navýšil čas, upravila trasa nebo celý program. Pro zajištění bezpečnosti v těchto případech dochází ke slučování dětí napříč třídami.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Realizuje se adaptační program, který může být individuálně upraven. Dbá se na pozitivní prostředí, kladné zkušenosti a pozitivní motivaci.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Jedná se zejména o plyšové hračky, usínáčky, bryndáky, specificky upravené nádoby a příbory. Používání těchto pomůcek je postupně odbouráváno ve spolupráci s rodiči.

Vzdělávací činnosti nejmenších dětí jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Děti se plynule zapojují do aktivit starších dětí. Pro nejmenší děti jsou plánovány specifické aktivity (říkanky s pohybem, jemnomotorické aktivity, nácvik sebeobsluhy, sebeuvědomění apod.).

Učitel je k dítěti vždy laskavý, milý a vstřícný. Uplatňuje laskavě důsledný přístup. Je tolerantní k typickým projevům souvisejícím s vývojem dítěte (separační úzkost, období vzdoru). Cíleně usnadňuje dítěti přechod z batolecího období do období předškolního věku.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Rodina je pravidelně zvána ke spolupráci, ze školních aktivit se pořizuje foto a video dokumentace. Rodiče jsou denně informováni o průběhu dne, množství spánku, herních aktivitách apod. Ve spolupráci s rodiči je možné využívat kontaktní deník, který usnadňuje komunikaci rodiny a školy.

nákup pomůcek a hraček pro děti mladší 3 let	podle potřeby
nákup zahradního prvku pro děti mladší 3 let	2024
nákup literatury zabývající se vzděláváním dětí mladších 3 let	2024

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má 5 tříd se speciálním zaměřením – Zelená a Žlutá třída třídy pro děti s narušenou komunikační schopností (vady řeči, poruchy sluchu), Modrá třída pro děti s poruchou autistického spektra, Fialová třída pro děti s vysokou mírou podpory a Červená třída pro děti s vadami zraku a poruchami chování. Do Červené třídy jsou zařazovány v případě potřeby děti vyžadující bezbariérový přístup. V rámci těchto tříd poskytujeme speciální péči dětem také s tělesným, sluchovým nebo kombinovaným postižením a vývojovými poruchami. Škola není zřízena pro děti s mentálním postižením.

Třídy jsou zřízeny jako věkově heterogenní. Počty dětí na třídách se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb. a požadavky zřizovatele. Třídy jsou naplněny podle hloubky postižení jednotlivých dětí do počtu max. 14 dětí ve třídách Zelená, Žlutá a Červená, max. 7 dětí ve třídách Fialová a Modrá. Složení dětí ve třídě se obvykle nemění, dochází pouze k dílčím přesunům jednotlivců na základě nové diagnostiky nebo pro naplnění nejlepších vzdělávacích podmínek. Do jednotlivých tříd jsou děti zařazovány s ohledem na věkovou strukturu a pohlaví. Vzhledem k malému počtu dívek ve škole se snažíme vytvářet funkční dívčí skupiny.

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek, jejich profesním zaměřením. V oblasti poskytování vzdělávání se všechny třídy řídí společnými zásadami:

1) Věkově smíšené třídy významně přispívají k sociálnímu zrání dětí:

- novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování;
 - děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese;
 - starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti;
 - složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe;
- 3) Každá třída si tvoří vlastní pravidla soužití, která jsou závazná pro všechny dospělé (děti se je učí postupně)

2) Třídy si připravují vlastní třídní vzdělávací program podle pravidel ve ŠVP

- 3) Každá třída realizuje projektové dny nejméně 1x měsíčně
- 4) Každá třída realizuje program Učení venku nejméně 8x ročně
- 5) V každé třídě se realizuje logopedická prevence
- 6) Každá třída vytváří podmínky pro bohatou nabídkovou činnost (nejméně 3 aktivity denně resp. 1 ve třídách s vysokou mírou podpory) vč. úprav prostoru

Všechny třídy pracují dle vymezeného rámce daného ŠVP, který jim udává směr práce, stanovuje cíle, celoroční téma a podtémata, která pak rozpracovávají učitelky dle potřeby svých tříd. Každá třída má svůj TVP doplněn o podmínky týkající se třídních specifik. Tato specifika jsou rozpracována a tvoří součást třídních programů. TVP se připravují v kompetenčním modelu, ve kterém jsou kompetence nadřazeny formálním znalostem.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních, řízených aktivit a individuálních speciálně-pedagogických intervencí. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Tato učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení zpravidla ve skupinách i individuálně. Podporujeme objevování a samostatnost. Dětem zprostředkováváme zkušenost a umožňujeme jim poznávat všechny oblasti života. Nadřazujeme kompetence a pregramotnosti nad formální znalosti. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Speciálně-pedagogická intervence probíhá v jednotlivých odborných pracovních. Všechny děti jsou vzdělávány dle individuálních vzdělávacích plánů či plánů osobnostního rozvoje, které zpracováváme v součinnosti se ŠPZ. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství aktivit např. společné akce rodičů a dětí, projektové dny, výlety, soutěže, celoškolské aktivity, kulturní akce apod., které organizujeme v průběhu celého roku. Jednou za měsíc probíhá ve škole canisterapie, příležitostně také muzikoterapie.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti do MŠ doporučují ŠPZ dle druhu postižení a dle výběru rodičů. S těmi pak škola spolupracuje. Nejčastěji se jedná o SPC pro tělesně postižené Brno- Kociánka, SPC pro mentálně postižené Kyjov, SPC pro děti s PAS Brno, Štolcova, SPC pro děti

s vadami zraku Brno, Kamenomlýnská, SPC pro děti s vadami řeči Brno, Veslařská, PPP Hodonín.

Děti jsou do školy zařazovány na základě žádosti a přihlášky rodičů a doporučení ŠPZ. Přednostně se zařazují:

- do Zelené a Žluté třídy děti s narušenou komunikační schopností (všechny typy logopedických vad a sluchové postižení),
- do Červené třídy děti se zrakovým postižením, poruchami chování a tělesným postižením vyžadujícím bezbariérový přístup
- do Modré třídy děti s PAS se středně těžkou až těžkou symptomatikou
- do Fialové třídy děti vyžadující vyšší míru podpory - děti s PAS s lehčí symptomatikou, děti s celkovým opožděním psychomotorického vývoje a děti s kombinovaným postižením bez MR.

V případě volné kapacity jsou do tříd umisťovány i děti s jiným druhem postižení, než pro jaké jsou zřízeny (max. 2 do velkých tříd, 1 do malých tříd). Sourozenecké skupiny jsou rozděleny v případech, že jejich postižení vyžaduje odlišnou intervenci, případně, že je zapotřebí budovat jejich individualitu. Rozdělení sourozenců do různých tříd probíhá vždy v nejlepším zájmu dítěte a ve spolupráci s rodiči. Přání rodičů jsou zohledňována, v případě, že není narušeno složení třídy. Děti s PAS, u kterých je narušená komunikační schopnost symptomem postižení, se do logopedických tříd zařazují jen ve velmi výjimečných případech. Typ jejich postižení vyžaduje jiný druh intervence, který poskytují zejména třídy pro děti s PAS.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V každé třídě pracují plně kvalifikované pedagogické pracovnice obvykle VŠ studiem speciální pedagogiky v bakalářském či magisterském programu, jejich překryvání je obvykle 3,5 hodin. V každé třídě je 1 třídní asistent pedagoga.

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě probíhá nejméně po dobu 3,5 hodin během dopoledních aktivit. Kvůli bezpečnosti dětí je nutná přítomnost dvou učitelů po dobu pobytu venku. Během souběžného působení učitelů ve třídě dochází zejména k individuálním spec. - ped. intervencím ve specializovaných pracovnách (logopedická, oftalmopedická intervence, nácvik nových dovedností), řízeným aktivitám malých skupin (interaktivní tabule, řízené aktivity pro předškoláky, tělovýchovné aktivity) a dopolední venkovní aktivity. Během přítomnosti dvou pedagogů jeden pedagog obvykle pracuje ve třídě, druhý pedagog využívá

pracovnu, hernu či relaxační místnost, v některých dnech probíhá tandemová výuka i napříč třídami.

Využívá se zejména práce s menšími kolektivy či jednotlivci. Během hlavních činností je ve třídě přítomen asistent pedagoga, který podporuje děti při sebeobslužných aktivitách, pomáhá při jejich zapojování do hry a upravuje podmínky pro vzdělávání dle individuálních potřeb dětí.

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě zkvalitňuje individualizaci vzdělávání. Výčet činností, v nichž je působení dvou učitelů efektivní:

- dopolední hry a nabídková činnost;
- ranní a komunitní kruh (společné sdílení, plánování, hodnocení, reflexe, diskuse);
- realizace doplňkových programů (práce ve skupinkách);
- individuální intervence v pracovních
- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě);
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní);
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou pro každý šk. rok upravena a jsou součástí Směrnice k zápisu do MŠ. Jejich konkrétní podoba je zveřejněna nejméně 2 měsíce před zápisem na úřední desce a webových stránkách. Kritérii jsou zejména kapacita třídy, věk, druh a hloubka postižení. Pomocnými kritérii jsou sourozenecké vazby a individuální situace dítěte. MŠ není spádovou školou, takže trvalé bydliště dítěte nehraje v umisťování roli. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka na základě bodového systému.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání se poskytuje dětem na základě oznámení zákonných zástupců. Vzdělávání je pak plně v jejich kompetenci. Zákonný zástupce dítěte je povinen nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku oznámit záměr dítěte vzdělávat individuálně a uvést období a důvod pro toto rozhodnutí. Nebrání-li tomu závažné důvody, ředitelka žádosti vyhoví.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech formou rozhovorů a připravených pracovních činností s dítětem

v rozsahu cca 1 hodiny a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Z ověřování je vytvořen zápis ve dvou vyhotoveních a provede se zápis do třídní knihy.

Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny dle individuální domluvy, nejpozději do konce kalendářního roku. Přesný termín na daný školní rok bude zákonným zástupcům sdělen při předání oznámení o individuálním vzdělávání dítěte, nebo s nimi dohodnut. Zákonný zástupce je povinen, dostavit se s dítětem v uvedeném termínu k ověření výsledků individuálního vzdělávání. V odůvodněných případech (nemoc, pobyt v zahraničí) jsou rodiče povinni předem ohlásit neúčast dítěte na ověřování a dohodnout si s ředitelkou školy náhradní termín.

Pokud rodič nezajistí účast dítěte na ověřování vzdělávacích výsledků a nedomluví si náhradní termín, ředitelka školy ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání dítěte. Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Dítě pak bude nadále plnit předškolní vzdělávání řádnou docházkou do mateřské školy.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vize školy: Smysl(ů)plně poznáváme svět

"Když dětem umeteme cestičku, když odstraníme všechny překážky, odstraníme zároveň i všechny pobídky k růstu." J. Šturma

Smysl(ů)plné cestičky nás vedou do smysl(ů)plné školy. Ta je místem klidu, radosti a setkávání pro děti i rodiče. Naším průvodcem na cestě za poznáváním světa jsou smysly. Pomáhají nám vnímat svět celostně a ukazují nám souvislosti. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zprostředkování světa skrze smysly zvlášť důležité a přirozené. Naše cestičky do světa provází spousta chutí, vůní, zvuků i barev. Chceme prostřednictvím smyslů rozvíjet kompetence vymezené pro předškolní věk a reagovat na individuální možnosti každého z dětí.

Koncepce školy:

Naše mateřská škola sdružuje děti s různými druhy zdravotního postižení i mentální úrovně. Snahou naší školy je vytvářet podmínky pro rozvoj a vzdělávání každého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb. Učíme děti žít pospolu, být dobrými kamarády a pomáhat si navzájem. Přejeme si, aby děti prožívaly šťastné dětství navzdory svému hendikepu, a aby směřovaly ke smysluplnému životu. Vytváříme podmínky, aby každé dítě zažívalo úspěch a mělo radost ze vzdělávání. Připravujeme děti na další vzdělávání v různých typech škol, proto musí být naše přístupy velmi různorodé a bohaté. Pracujeme také s rodiči, aby přijímali svoje děti s láskou a porozuměním.

Dvojsmyslné pojetí podtitulu školy "Smysl(ů)plná škola" vyjadřuje multisenzorické pojetí výuky, stejně jako důležitost vhodného pedagogického směřování a individuálního přístupu. Přejeme si, aby škola byla místem klidu, radosti a setkávání pro děti i rodiče. Chceme, aby všichni zaměstnanci vnímali svou práci jako smysluplnou a snažíme se vytvářet takové podmínky, aby mohli využívat svůj potenciál k rozvoji dětí i sebe sama.

Koncepce školy vychází z kompetenčního modelu a osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Náš školní vzdělávací program plně respektuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Shoduje se s rámcovými cíli a záměry předškolního vzdělávání. Velký důraz je kladen na osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost a získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání má probíhat přirozeně, radostně a vytvářet pozitivní vztah k dalšímu učení.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo každému z dětí, jejich potřebám i možnostem.

Ke své práci využíváme zejména prožitkové učení a vytváření pedagogických situací, společně s dětmi hledáme a zkoumáme, vytváříme a budujeme vztahy a vazby. Zažíváme dobrodružství, sdílíme společné zážitky a hledáme nové možnosti, jak se dozvědět něco nového. Spolupracujeme nejen s odbornými pracovišti, ale také se širokou veřejností. Respektujeme individualitu potřeb a možností dítěte.

Naším průvodcem na cestě za poznáváním světa jsou smysly. Pomáhají nám vnímat svět celostně a ukazují nám netušené souvislosti. Pro děti s postižením je zprostředkování světa skrze smysly zvlášť důležité a je pro ně přirozené. Naše cestičky do světa provází spousta chutí, vůní, zvuků i barev. Chceme prostřednictvím smyslů rozvíjet kompetence vymezené pro předškolní věk a reagovat na individuální možnosti každého z dětí.

Dlouhodobé cíle:

- vést děti k získávání klíčových kompetencí důležitých pro celoživotní vzdělávání
- doplnit rodinnou výchovu a nabízet jí nové příležitosti k zapojení do dění ve škole
- propojovat rodiny ve formálních i neformálních vztazích
- vytvářet ze školy prostředí pro získávání nových kompetencí pro děti, rodiče i pedagogy
- zkvalitňovat podmínky pro vzdělávání dětí s postižením a hledat nové způsoby a metody, jak zlepšovat jejich vzdělávání
- vytvářet pozitivní vztah k přírodě a pomáhat k její ochraně

V našem ŠVP se zaměřujeme zejména na:

- rozvoj seberealizace a poznání (návyky, dovednosti a vztah k učení)
- osvojení komunikace a tolerance (péče o vztahy)
- získání samostatnosti a odpovědnosti (sebeuvědomění a společenská odpovědnost)

Rámcové cíle	Hlavní vzdělávací záměry ŠVP	Pedagogické záměry učitelek
rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání	rozvoj seberealizace a poznání (návyky, dovednosti a vztah k učení)	Rozvíjet sebeobslužné dovednosti dětí, vést je k praktickým dovednostem každodenního života, pomáhat jim vytvářet žádoucí dovednosti a návyky, vytvářet vnitřní motivaci, aby dodržovali návyky i tehdy, když budou sami (dodržování hygieny, držet své věci v pořádku, plnit sliby, chovat se slušně). Vytvářet v dětech vztah k učení, vést je k objevování a experimentování, ukazovat jim uplatnění získaných dovedností v praxi, vést je k samostatnému řešení problémů, na které stačí.
osvojení hodnot, na nichž je založena naše společnost	osvojení komunikace a tolerance (péče o vztahy)	Vytvářet s dětmi pozitivní, bezpečné prostředí, kde panuje vzájemná důvěra a otevřenost. Umožnit dětem vnímat a zažívat dobré a kvalitní vztahy a přenášet si je do dalšího života. Ukázat dětem, že lidé jsou různí a je potřeba k nim přistupovat s tolerancí, pochopením a respektem. Vysvětlit dětem důležitost komunikace, její formy a možnosti použití ve vztahu k jiným lidem. Učit chápat komunikaci také jako nástroj pochopení a sblížení.

<p>získání osobních postojů (získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí).</p>	<p>získání samostatnosti a odpovědnosti (sebeuvědomění)</p>	<p>Vést děti k rozvoji zdravé sebeúcty a důvěry v sebe sama. Učit je, že každý člověk má svoji hodnotu. Podporovat rozvoj jejich osobnosti (poznání sebe sama, vlastních emocí, rozvoj schopností, morální a sociální rozvoj). Učit je prožívat svoje emoce a postupně je zvládat. Vést děti k prosociálním postojům a společenské odpovědnosti. Ukazovat společenské a morální normy a vést děti k jejich zvnitřnění.</p>
---	---	--

Usilujeme, aby dítě zpravidla dokázalo, umělo, zvládlo:

- uplatňovat získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení (k. k učení)
- řešilo problémy na základě zkušenosti, umělo si poradit v náročnějších situacích, umělo si vybrat funkční řešení (k. k řešení problémů)
- dokázalo komunikovat srozumitelnou formou, dokázalo vyjádřit své potřeby a pocity, komunikovalo vhodně a bez zábran (k. komunikativní)
- respektovalo dohodnutá pravidla, uplatňovalo společenské návyky a chovalo se ohleduplně (k. sociální)
- využívalo právo volby a za své rozhodnutí neslo odpovědnost (k. činnostní)
- podílelo se svým chováním na zlepšování přírodního i společenského prostředí a (k. občanské)

Základní principy vzdělávání a prostředky k jejich naplňování:

Dítě	<p>respekt ke každému dítěti a k přirozeným lidským potřebám</p> <p>individuální přístup</p>
Rodina	<p>oboustranná spolupráce (ŠVP, aktivity, přítomnost rodičů ve škole, podpora rodin v oblasti SVP)</p> <p>zajištění informací (konzultace, informovanost, přednášky)</p> <p>podpora neformálních vztahů mezi rodinami</p>
Vzdělávání	<p>spolupráce se základními školami</p> <p>nabídková činnost, předškolní příprava</p>

	projektové aktivity, zážitkové a experimentální metody, problémové učení
Hra a učení	vytváření pozitivního a bezpečného prostředí
	podnětné vzdělávací prostředí, kvalitní hračky, individuální přístup
	integrované učení (propojování témat)
Společnost	vytváření návyků a automatizace
	vytváření a respektování pravidel
	komunikace a spolupráce
Já	sebehodnocení
	individuální potřeby, specifické potřeby, kompenzace
Individualizace	pozorování a diagnostika
	individuální plánování (IVP, PLPP, POR)
	diferencovaná míra podpory

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Východiskem pro efektivní vzdělávání je uspokojování potřeb dítěte předškolního věku a vytváření podmínek pro jejich naplnění v každodenní práci školy. Škola při jejich naplňování vychází z Maslowovy hierarchie potřeb a Modelu potřeb malého dítěte podle Matějčka, Langmeiera.

Model potřeb malého dítěte (Matějček, Langmeier):

1. stimulace – potřeba určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů
2. smysluplný svět – potřeba určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech
3. citový vztah – potřeba prvotních citových a sociálních vztahů
4. osobní identita – potřeba společenského uplatnění a společenské hodnoty, seberealizace
5. otevřená budoucnost – potřeba radostné životní perspektivy

Hierarchie potřeb dle Maslowa:

1. hygienické a fyziologické potřeby
2. potřeby pocitu bezpečí: (jistoty, stálosti spolehlivosti, pořádku, pravidel, mezí, osvobození od strachu, úzkosti a chaosu)
3. potřeba sounáležitosti (lásky, náklonnosti, shody a ztotožnění, potřeba někam patřit)
4. potřeba uznání, spravedlnosti (sebedůvěry, sebeúcty)
5. potřeba seberealizace (sebenaplnění)

Východiskem pedagogické práce je konstruktivistický model vzdělávání. Vycházíme ze zkušeností a prožitků dítěte, jeho zvědavosti, touze objevovat, zkoušet a experimentovat. Posilujeme pozitivní motivaci k aktivnímu, samostatnému učení a formou zpětné vazby vedeme děti k sebehodnocení. Snažíme se nepředávat dětem hotové myšlenky, učíme je vyvozovat a hledat řešení.

- neklademe důraz na objem vědomostí, ale na schopnost jejich praktického využití a uvádění do vztahů, respektujeme blízké zkušenosti dítěte, umožňujeme dítěti navázat vždy na to, co již zná
- rozvíjíme komunikační dovednosti ve všech jejích formách,
- podporujeme rozvoj samostatnosti a odpovědnosti, vytváříme situace, v nichž se dítě učí prostřednictvím vlastní činnosti a uplatňuje získané dovednosti
- podporujeme mravní rozvoj, tvořivost, míru a úroveň seberealizace a sebepoznávacích schopností i stylu učení
- vytváříme podmínky pro styk s vrstevníky a možnosti získávání sociálních zkušeností, učíme děti reagovat a brát ohled na druhé
- vedeme reflektivní dialog - učíme děti, jak se navzájem domluvit (pozorně naslouchat a snažit se porozumět, mluvit zřetelně a srozumitelně, být stručný, neodbíhat od tématu)

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.). Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou a hromadnou formu vzdělávání.

- individuální - vychází z dobré znalosti dítěte, respektuje individualitu dítěte
- skupinová - práce v různě velkých a různě složených skupinách
- frontální (hromadná) - okrajové využití, během diskusních a komunitních kruhů, při společných akcích

Řízené aktivity:

Aktivity přímo řízené a motivované pedagogem vedou k získávání znalostí a dovedností a rozvoji kompetencí. Jejich hlavní složkou je vhodná motivace a zážitkové učení. Jsou zařazovány v co nejmenší míře. Pro zapojení dětí do aktivit se využívá zejména vhodná motivace a struktura nabídkových aktivit.

Skupinové aktivity:

Jedná se zejména o herní a vzdělávací aktivity. Složení skupin se pravidelně mění, podporují se vztahy, nepodporuje se soutěživost. Ve skupinových aktivitách je využívána strategie win-win. Spontánně vzniklé skupinové aktivity jsou vhodně doplňovány a podporovány. Vzdělávací nabídka a motivace směřuje k zapojení všech dětí a podporuje přirozené přijetí role. V případě potřeby se využívá se formativní hodnocení.

Individuální aktivity:

Respektují individualitu dětí, jsou upravovány "na míru" jednotlivým dětem. Směřují k rozvoji oslabených oblastí, rozvíjí kompetence a upevňují nabyté dovednosti. V předškolním věku směřují k podpoře pozornosti a práce schopnosti. Využívají silných stránek dítěte. Jsou nezbytnou součástí vzdělávání ve spec. ped. pracovnách. Nezbytná je spolupráce s rodiči.

Spontánní aktivity:

Aktivity, které děti samy vymyslí, jsou v co nejvyšší míře podporovány. Jsou vytvářeny záměrné situace, aby děti rozvinuly spontánní hru. Pokud to umožňují prostorové podmínky, měly by děti mít možnost se ke hře vrátit i v dalších dnech. Pedagog by během spontánní hry měl zasahovat co nejméně, jako účastník by měl vytvářet nové situace, které hru posunou, jako pozorovatel by měl nabízet podmínky pro realizaci nápadů.

Základní výchovně vzdělávací formy/činnosti dětí jsou:

- Hra (spontánní, sociální, didaktická, tématická, sportovní...)
- Komunikace (hudba, četba, dramatizace, diskuse, komunitní kruh, rozhovor, vysvětlení, logopedické chvíle...)

- Práce - s důrazem na vedení k samostatnosti (PL, strukturované úkoly, didaktické hračky a stavebnice, myšlenková mapa, interaktivní tabule, předškolní dovednosti, pracovní...))
- Kreativní a tvořivá aktivita (výtvarné a pracovní činnosti)
- Kooperativní hry a činnosti (dramatizace, skupinové hry, pohybové hry, společenské hry, individualizované činnosti, skupinová výtvarná díla...)
- Experimenty (řízené, spontánní, učení venku, exkurze)
- Psychomotorická cvičení - (hemisférová cvičení, jóga, zdravotní cviky, překážkové dráhy, dětská hřiště, pohybové hry)
- Výlety a vycházky
- Hodnocení (rozhovor, portfolio, diagnostika)

Metody vzdělávání:

Metody učení jsou užívány tak, aby co nejlépe splňovaly pedagogický záměr učitele. Učitel má při volbě metod volnost. Záměrem školy je vzdělávat děti přirozeně a hravě, převažují proto prožitkové a situační aktivity, pedagogové se snaží podporovat spontánnost a kooperativní činnosti. Veškeré činnosti a aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě, experimentování, samostatnosti, komunikaci, hodnocení a sebehodnocení, spolupráci a vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence. Volíme takové organizační formy a metody, které zohledňují vývojové potřeby dětí, aktuální úroveň osobního rozvoje dětí ve třídě, zdravou životosprávu, psychohygienu, individuální zvláštnosti a individuální tempo dítěte. Učitelky pomáhají organizovat dětem aktivity, motivují je ke splnění práce. Podporujeme sebehodnocení, zpětnou vazbu.

Metody učení:

- prožitkové učení- objevování, kreativita, spontaneita, aktivní přístup dítěte, organizace práce a komunikace s kamarády, konkrétnost a názornost, využití všech smyslů
- kooperativní učení - spoluobjevování, komunikace, organizace práce, přijetí role
- sociální učení - tolerance, respekt, spolupráce

Dále jsou využívány metody např.:

- Strukturalizace – předvídatelnost v čase a prostoru, strukturovaný denní režim, strukturované úkoly, učivo rozfázovat, oddělit a základní a rozšiřující informace

- Vizualizace – označování pro zajištění orientace v prostoru a čase, komunikace s vizuální podporou, nastavení pravidel, procesní a pracovní schémata, využívat různá barevná označení, zpřehlednit zadání
- Individuální přístup – individuální práce, respektování individuálních potřeb, úprava pomůcek a úkolů podle individuálních potřeb a preferencí, individuální motivace, ověřovat porozumění zadání
- Motivace – využívat kladnou motivaci, oceňovat každý úspěch, vyzdvihovat pozitivní reakce, postupně otužovat v přijetí neúspěchu, aplikovat pozitivní motivační systém
- Metoda přiměřenosti – respektovat rozdílnou vývojovou úroveň v různých oblastech, přizpůsobit průběh aktivity schopnosti udržet pozornost, respektovat pracovní tempo
- Metoda postupných kroků – stanovit dílčí cíle, rozkrokovat zadání, zpřehlednit úkoly, aktivity, situace, které povedou k dosažení dílčího cíle, postupně nastavovat obtížnost
- Metoda povzbuzování – posilovat pozitivní reakce a aktivitu
- Metoda zpevňování – odměna, ocenění, pochvala, podpora při každé aktivitě, ujistit jednoznačně o správnosti jednání, ukazovat a učit správné vzorce

Vzdělávací nabídka:

- tematické a integrované bloky - tvoří základní nabídku

- školní akce - pedagogické projekty - odrážejí běžné dětské aktivity, obohacují vzdělávací nabídku a reflektují běh roku

- režimové aktivity - každodenní rituální aktivity, usnadňují orientaci v čase, poskytují jistotu - přivítání, cvičení, logopedická chvilka, jídlo, odpočinek

Tradiční akce školy (pedagogické projekty):

- den seniorů
- adventní zpívání, vystoupení a jarmark
- mikulášský rej
- fašaňk
- velikonoční jarmark
- návštěva knihovny
- návštěva ZŠ
- Modrý den a Den Země
- den Matek

- sportovní dopoledne
- Den hudby
- rozloučení s předškoláky

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Do MŠ jsou zařazovány děti s podpůrnými opatřeními od 3. stupně.

Dětem bez IVP se zpracovává Plán osobnostního rozvoje (u dětí s těžším postižením a PAS) nebo Plán pedagogické podpory, který plánuje postup výchovně vzdělávací péče o konkrétní dítě vypracovaný v zájmu rozvoje oslabených oblastí dítěte, obsahuje reflexi současného stavu, diagnostické poznatky, cíl péče a jednotlivé postupy v různých oblastech života dítěte. Všechny plány se vypracovávají v průběhu prvního měsíce po nástupu dítěte a vyhodnocují se průběžně, nejméně však 1x ročně. Rozsah všech plánů (IVP, PLPP a POR) je svým rozsahem srovnatelný.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP je zpracováno na základě požadavků školského poradenského zařízení nejpozději do 1 měsíce od žádosti rodičů. Dokument je zpracován podle zákonných požadavků a obsahuje úpravu podmínek a forem vzdělávání. Jedná se o "živý" dokument, který je průběžně upravován a redigován podle potřeb dítěte, školy a zákonných zástupců. Nejméně 1x ročně dochází ke zhodnocení poskytovaných podpůrných opatření.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Škola spolupracuje se ŠPZ podle zaměření a výběru rodičů, doporučuje konzultace s dalšími institucemi dle potřeby (lékaři, logopedie). Vítejme spolupráci s ranou péčí, kterou realizujeme výhradně na základě spolupráce s rodiči.

Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou přizvány ke spolupráci v případech, kdy je závažné podezření na zanedbávání péče, které se nedaří řešit při setkání s rodiči a v zákonných případech.

Zprostředkováváme setkání Sociálně aktivizační služby/služby sociálního pracovníka s potřebnými rodinami.

Škola spolupracuje se ZŠ Vančurova, ZŠ Mírové náměstí a ZŠ B. Martinů na adaptačním režimu dětí odcházejících do ZŠ.

V případě potřeby zprostředkujeme setkání s psychology, speciálními pedagogy a dalšími profesemi, jejichž zapojení je vhodné pro rozvoj dětí.

Zodpovědné osoby:

Za péči o děti se SVP jsou zodpovědní třídní pedagogové. Spolupráce s ŠPZ je zajištěna pedagogy, kteří jsou k tomu pověřeni na základě Ročního plánu školy.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Předměty spec. ped. péče nejsou realizovány. Jsou realizovány pravidelné intervence v oblasti logopedie, surdopedie, oftalmopedie, somatopedie a psychopedie v odborných pracovnách určenými pedagogy. Je realizována reedukace, rehabilitace a kompenzace v oblastech, které to vyžadují.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s OMJ

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Český jazyk, který je předáván dětem vizualizovanou formou v logopedických třídách, se hodí i pro zařazení dítěte s nedostatečnou znalostí češtiny.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Cestička k přátelství

Název integrovaného bloku	Cestička k přátelství
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok je zaměřen hlavně na poznání nového prostředí mateřské školy, seznámení se s učiteli, kamarády, nastavení a pochopení pravidel. Náročnou je situace při odloučení od rodiny a socializace ve skupině. Děti se učí komunikovat s dospělými, mladšími i staršími spolužáky, reagují na svoje i jejich emoce, učí se spoluprožívat, navazují nové vztahy. Nutné je osamostatnění se a získání nových návyků v oblasti sebeobsluhy.</p> <p>Pro děti je důležité jejich ukotvení ve vztazích, těmi nejbližšími jsou blízká i širší rodina. Zásadní je poznání vztahů v ní, pochopení role rodiny a vlastní role v ní. Součástí vývoje jedince je pochopení vývoje jedince v čase.</p> <p>Integrovaný blok se zařazuje vždy na začátku školního roku. Je nutné věnovat dostatek času adaptaci nových dětí a nastavení třídních pravidel. Přirozeně se propojuje s tématem rodiny, vztahů a emocí. Jedná se o komplexní integrovaný blok, který postupně převádí dítě z rodiny do školy a pomáhá k ukotvení vlastního "já" ve společnosti.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Moje školka - adaptace, pravidla soužití Já a moji kamarádi - socializace, jak se jmenuji, kdo jsou moji kamarádi Smajlíci - citové vztahy, emoce, prožívání, jak spolu mluvíme Moje rodina - vztahy, blízká a vzdálená rodina Rostu! - vývoj člověka od narození do smrti, jak rostu, kdy jsem se narodil Už to umím sám - samostatnost, sebeobsluha, jak komunikovat s dětmi a dospělými</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj kooperativních dovedností	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	uvědomění si vlastního těla	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) projevat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Cestička do přírody

Název integrovaného bloku	Cestička do přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok má za cíl zprostředkovat dětem poznatky v oblasti proměn přírody a počasí. Umožňuje poznávat přírodu v širších souvislostech a aktivně přispívat k její ochraně. Přispívá k proaktivnímu přístupu v oblasti ochrany přírody a vede děti, aby se na ní podílely (zejména v oblasti třídění odpadu a úspor energií). Umožňuje poznávat floru a faunu v rozličných biotopech a z různých kontinentů. Umožňuje dětem přirozeným způsobem chápat časové souvislosti a připravovat se na změny. Integrovaný blok propojuje svět přírody a svět zvířat, které jsou dětem velmi blízké, a umožňuje chápat svět v širších souvislostech.</p> <p>Blok je vhodné zařadit 1x v období podzim/zima a 1x v období jaro</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Čtvero ročních období - proměny během roku, typické znaky jednotlivých fází, názvy dnů v týdnu, měsíců v roce</p> <p>Foukej, foukej větříčku - počasí v souvislosti s ročními obdobími, vhodné oblečení</p> <p>Přidej se - ochrana přírody a krajiny, šetření energií</p> <p>Do kontejneru - třídění odpadu, eliminace odpadů</p> <p>Uspávání zvířátek - tažní ptáci, zimní spánek zvířat</p> <p>Mládátka - probouzení zvířat, vývojová stádia, hmyz, mláďata</p> <p>V Zoo - cizokrajná zvířata, vyhynulá zvířata</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>
<p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>
<p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.2 Cestička ke zdraví

Název integrovaného bloku	Cestička ke zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Činnosti v tomto integrovaném bloku pomáhají k uvědomění si vlastního těla, vedou děti k pohybu a přispívají ke zdravému životnímu stylu. Nedílnou součástí je i ochrana duševního zdraví a prevence před sociálně-patologickými jevy. Pro kompletní přístup ke zdravému životnímu stylu je nutné propojení zdravého stravování a pohybu. Integrovaný blok seznamuje děti s odpovědností za sebe sama a vede děti ke zdravému životnímu stylu.</p> <p>Cílem je rozvoj smyslového vnímání, upevňování sebeobslužných dovedností, znalost částí těla, ochrana zdraví a pozitivní přístup k pohybu</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Moje tělo - koordinace pohybů, části těla, fungování organismu, sebeobsluha, hygiena, smysly</p> <p>Sportujeme pro zdraví - důležitost zdravého a pravidelného pohybu, překonávání překážek, rozvoj hrubé a jemné motoriky, druhy sportů</p> <p>Vím, co je zdravé - zdravá a pestrá strava, pojmenování a ochutnávání potravin, třídění potravin do skupin, potravinová pyramida, správné stolování, sociálně-patologické jevy, duševní zdraví</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
rozděluje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p>	<p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>

6.1.3 Cestička do přírody

Název integrovaného bloku	Cestička do přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok má za cíl zprostředkovat dětem poznatky v oblasti proměn přírody a počasí. Umožňuje poznávat přírodu v širších souvislostech a aktivně přispívat k její ochraně. Přispívá k proaktivnímu přístupu v oblasti ochrany přírody a vede děti, aby se na ní podílely (zejména v oblasti třídění odpadu a úspor energií). Umožňuje poznávat floru a faunu v rozličných biotopech a z různých kontinentů. Umožňuje dětem přirozeným způsobem chápat časové souvislosti a připravovat se na změny. Integrovaný blok propojuje svět přírody a svět zvířat, které jsou dětem velmi blízké, a umožňuje chápat svět v širších souvislostech.</p> <p>Blok je vhodné zařadit 1x v období podzim/zima a 1x v období jaro</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Čtvero ročních období - proměny během roku, typické znaky jednotlivých fází, názvy dnů v týdnu, měsíců v roce</p> <p>Foukej, foukej větříčku - počasí v souvislosti s ročními obdobími, vhodné oblečení</p> <p>Přidej se - ochrana přírody a krajiny, šetření energií</p> <p>Do kontejneru - třídění odpadu, eliminace odpadů</p> <p>Uspávání zvířátek - tažní ptáci, zimní spánek zvířat</p> <p>Mládátka - probouzení zvířat, vývojová stádia, hmyz, mláďata</p> <p>V Zoo - cizokrajná zvířata, vyhynulá zvířata</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>
<p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>
<p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.4 Cestička za poznáním

Název integrovaného bloku	Cestička za poznáním
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok se zaměřuje získávání poznání skrze příběhy, pohádky a básničky ve všech podobách. Děti si vytvářejí pozitivní vztah ke čtení, budují povědomí o písmenech, slovech, větách. Učí se prožívat a chápat příběhy a jejich přínos, hledají poučení a zkušenost. Poznávají charakteristiku jednotlivých postav, chápou jejich jedinečnost či odlišnost, rozumí jejich postavení a roli. Díky příběhům i vlastnímu prožitku dítě poznává jednotlivé profese, jejich nástroje a pracovní prostředí, chápe jejich společenský přínos a objevuje možnosti svého vlastního budoucího uplatnění. Učí se používat různé možnosti komunikace, komunikační zdroje a způsoby získávání informací (knihy, telefon, internet, televize). Rozumí jejich výhodám, nevýhodám a rizikům. Cílevědomě se připravuje na vzdělávání ve škole podle svých schopností. Vhodné zařazení integrovaného bloku je na období zápisu do základních škol (duben).
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Pohádka Příprava na školu Profese
Návrhy dílčích témat pro realizaci	S pohádkou vždy lépe ti je - pohádkové postavy, charakteristika postav, poučení, dramatizace, vyprávění, zpívání, rytmus, paměťové učení V knihovně - druhy knih, zacházení s knihami, předčtenářská gramotnost Těšíme se do školy - příprava na školu a zápis, návštěva školy Dělání, dělání - profese a řemesla - čím jsou moji rodiče, čím chci být já, dřívější profese (řemesla v pohádkách)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání relativní citové samostatnosti	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti rozhodovat o svých činnostech odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat napsané své jméno utvořit jednoduchý rým vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1.5 Cestička do světa

Název integrovaného bloku	Cestička do světa
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Během tohoto integrovaného bloku by děti měly zejména experimentovat, objevovat, využívat informačních zdrojů, spolupracovat s kamarády a využívat symbolů a znakových systémů. Pomáhá dětem pochopit důležitost techniky a technického pokroku. Součástí je zkoumání světa všemi smysly, objevování fyzikálních, chemických, matematických a logických souvislostí. Technika nás obklopuje mj. v podobě dopravních prostředků, které nám umožní objevovat nové světy na naší planetě i mimo ni. Děti poznají různorodost obyvatel na planetě, jejich životní podmínky, zvyky, ale také cizokrajná zvířata a rostliny. Podíváme se také do vesmíru, poznáme planety sluneční soustavy, zjistíme, proč v noci svítí měsíc a ve dne slunce. Důležitým tématem je orientace v čase, časové vztahy, minulost i budoucnost. Součástí všech dílčích témat je využívání různých znakových a piktoogramových systémů, které jsou součástí globálního čtení a přípravou na budoucí čtení a psaní. Důležitou součástí všech dílčích témat je přístup k bezpečnosti a ochraně před úrazy.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Naše je planeta - kontinenty a jejich obyvatelé, fauna a flóra, multikultura, cestování, bezpečnost Kolem okolo - doprava, dopravní prostředky, dopravní značení, bezpečnost v dopravním provozu Do jiných světů - vesmír, časové a prostorové vztahy, minulost, budoucnost Wow! - experimenty, objevování, zkoumání, měření, vážení Poly nás baví - polytechnika, technika, stroje, fyzikální souvislosti</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci chápat slovní vtip a humor učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj schopnosti sebeovládání	zorganizovat hru vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) zachovávat správné držení těla
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje;	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>		<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
<p>užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p>	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>
<p>ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p>	<p>poznávání jiných kultur</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>

6.1.6 projekt Cestička do zahrady

Název integrovaného bloku	projekt Cestička do zahrady
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Cílem projektu je přesunout velkou část aktivit ven a díky experimentování a poznávání přirozených biotopů přispívat k chápání přírody jako celku. Cílem je propojit běžné ekologické aktivity (např. třídění odpadu, šetření energiemi) s enviromentálním přesahem - ochranou vody, fauny, flóry a s šetrným životním přístupem a pochopením globálních i lokálních podmínek. Cílem je dlouhodobá enviromentální výchova a rozvoj smyslů v blízkém okolí školy a na školní zahradě experimentováním a pozorováním. Povinnou aktivitou integrovaného projektu je realizace učení venku.</p> <p>Projekt se zařazuje do integrovaného bloku dle potřeby a obohacuje realizovaná témata. Projekt je možné realizovat samostatně s vlastními KK a DC nebo se zařazuje jako součást integrovaného bloku a využívá KK a DC integrovaného bloku (doplňuje, nahrazuje, obohacuje tématickou část integrovaného bloku). Projekty se zařazují na jednotlivé dny/týdny.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Dešťové kapičky - pozorování deště, experimentování s vodou, zadržování vody</p> <p>Semínko - růst rostlin, pěstování, udržování životních podmínek, uchovávání rostlin (herbář)</p> <p>Za zvířátky ven - pozorování a objevování živočichů a jejich životních podmínek (krmení ptáků, chování drobných živočichů, pozorování běžně se vyskytujících živočichů)</p> <p>Venku v každém ročním období - enviromentální vycházky do blízkého okolí s cílem vyhledávat typické znaky a prožívat typické činnosti pro jednotlivé roční období</p>

6.1.7 projekt Slavnosti a folklór

Název integrovaného bloku	projekt Slavnosti a folklór
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Hlavním smyslem je poznávání tradic a folklóru typických pro region Slovácka a prožívání svátků. Je důležité předávat dětem hodnoty, ukazovat zvyky a vést je k prožívání svátků.</p> <p>Integrovaný projekt Advent a vánoce se zařazuje na období vánoc (v rozsahu dnů). KK a DC se vybírají podle potřeby tak, aby vhodně doplňovaly integrovaný blok.</p> <p>Integrovaný projekt Velikonoce se zařazuje v období velikonoce v rozsahu dnů.</p> <p>Oblast folkloru se zařazuje buď jako součást integrovaných bloků nebo jako samostatné projektové dny s vlastními KK a DC.</p> <p>Při zařazení projektu je nutné dodržet pravidla projektové výuky.</p> <p>Realizace projektu není povinná.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Advent a Vánoce - příprava na vánoce, vánoční příběh, adventní a vánoční zvyky, současné a dřívější zvyky</p> <p>Velikonoce - příprava na velikonoce, křesťanský velikonoční příběh, jarní rituály, současné a dřívější zvyky</p> <p>Folklór - kroje, písně, pokrmy a nápoje</p>

Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je zpracován třídními učitelkami před začátkem šk. roku. TVP se zpracovává s ohledem na složení třídy, preferuje se realizace bloků jako celku s propojováním co nejvíce oblastí. Témata TVP by měla být uspořádána tak, aby docházelo k rozšiřování znalostí, dovedností a schopností v cca 3letých cyklech. Realizace integrovaných bloků, jejich naplňování, doba realizace, konkrétní náplň i metody jsou v diki třídních učitelek. Realizace projektů je vázána na časové období nebo počasí, jejich zařazení je možné v rámci tematických celků nebo jako jednotlivých projektových dnů mimo tematický celek. Pro konkrétní projekt si třída vybere KK a DC v souladu s potřebami dětí a daného projektu.

Školní integrované bloky rozpracováváme do tematických celků a konkretizujeme vzdělávací nabídku v souladu se zájmy a potřebami dětí.

Tematické celky třídních integrovaných bloků v třídním vzdělávacím programu tvoří ucelené součásti učiva, rozvedené do konkrétní nabídky činností, propojené tématem, které je dětem blízké a srozumitelné, jsou dostatečně široké a komplexní, aby zasahovaly celou osobnost dítěte a obsahově bohaté a pestré, aby si děti mohly vybrat. Možnost vlastní volby plní funkci přirozené motivace a zajišťuje dětem možnost postupovat podle vlastních individuálních možností a předpokladů.

Využívají se upravené formuláře generované z Inspis TVP, které jsou rozpracovány na tematické celky s konkrétní vzdělávací nabídkou podle potřeb třídy. Tematické plány vycházejí z kompetenčního modelu, obsahují obvykle jednu kompetenci na týden, konkrétní vzdělávací nabídka vychází k jednotlivých inteligencí dle Gardnera.

Obsah třídního vzdělávacího programu tvoří:

- složka s administrativní částí
- portfolia dítěte
- profesní portfolia pedagogů

Složka TVP je tvořena:

1. úvodní strana ŠVP
2. roční podtéma
3. vize školy
4. Maslow, Gardner, znaky prožitkového učení
5. vzdělávací nabídka a rizika
6. minimální preventivní program
7. spolupráce ZŠ x MŠ
8. osnovy poučení BOZP
9. seznam dětí s označením předškoláků a OŠD, rozdělení dle SPC, platnost Doporučení
10. pravidla soužití třídy, třídní rituály
11. charakteristika třídy – vstupní k 30.9., pololetní k 31.1., závěrečná k 20.6.
12. vzdělávací obsah: tématické celky TVP; plány konkrétních činností dle parametrů třídy, evaluace
13. krátkodobé cíle jednotlivých dětí (AP, pracovní)
14. třídní schůzky vč. prezenčky (kopie), záznamy z konzultací, záznamy
15. seznam akcí
16. záznamy z hospitací
17. školní řád
18. pracovní plán školy s vyznačenými povinnostmi; rozpis prac. doby, rozpis pracoven a vycházek

Portfolio dítěte je tvořeno:

1. administrativní složkou dítěte (Doporučení SPC, lékařské zprávy)
2. diagnostiky, záznamové archy, hodnocení a diagnostické výtvary
3. složky s výkresy a výtvary

4. zásobník individuální práce (zejména předškoláci - šanon, přihrádka, sešit)

Profesní portfolio pedagoga je tvořeno:

1. záznamy ze vzdělávání
2. záznamy ze samostudia
3. rozvojovým plánem - plán DVPP, autoevaluace
4. zajímavostmi z oboru, zpracované projekty, osobní úspěchy, publikované články apod.

Vzdělávací záměry (co chceme děti naučit na úrovni třídy), rozvojové cíle (potřeby vycházející z diagnostik dítěte) a společné třídní cíle propojujeme s tématem a obsahem činností dětí.

Vycházíme z triády KK, DC a očekávané výstupy, na jejichž základě konkretizujeme přístupy k danému tematickému celku. Každá z realizovaných činností současně rozvíjí i další didaktické cíle, které vědomě podporujeme. Aby naplňování cílů bylo účinné a pro děti užitečné, sledujeme při aktivitách současně, co děti dělají a jak to dělají, tedy jaké klíčové kompetence získávají.

Očekávané výstupy formulujeme do konkrétní podoby, co konkrétně mají děti příležitost se naučit, jaké zkušenosti, dovednosti, poznatky, postoje a hodnoty mohou děti získat.

Vzdělávací nabídka – činnosti a aktivity vztahující se k tématu

Aby děti měly rozvinutou nějakou dovednost, musíme plánovat činnosti (vzdělávací nabídku), které dětem umožní rozvinout znalosti, dovednosti a schopnosti (výstupy). Vzdělávací nabídka se připravuje s akcentem na inteligence dle Gardnera tak, aby byla každá inteligence přiměřeně rozvíjena a každé dítě mohlo zvolit přístup, který mu vyhovuje. Navrhujeme konkrétní činnosti, které k očekávaným výstupům povedou (co konkrétně dětem nabídneme, o čem si budeme povídat, co budeme s dětmi dělat apod.)

Vzdělávací nabídka je koncipována tak, aby obsahovala:

- Společné nebo skupinové činnosti ve třídě vztahující se k tématu řízené a nepřímo řízené učitelem
- Společné nebo skupinové činnosti na pobytu venku vztahující se k tématu řízené a nepřímo řízené učitelem
- Zapojení rodičů do tématu
- Četbu před odpoledním odpočinkem ve vztahu k tématu
- Samostatné činnosti dětí vztahující se k tématu (strukturovaná vzdělávací nabídka, nabídka aktivit)

Konkrétní vzdělávací nabídka obsahuje:

- Rozvoj komunikativních schopností (verbálně-jazyková inteligence): čtení, vyprávění příběhů, slovní hry, rozhovory, básničky, rytmizace, hry s písmeny
- Rozvoj kognitivních schopností: vyhledávání v encyklopediích, pokusy, zapamatování si, analýza a syntéza
- Rozvoj prostorové a logicko-matematické inteligence: manipulace s předměty, bádání, pokusy, řešení logických úloh, hlavolamů, technické zájmy, skládky, modelářství, vizuální znázorňování, orientace v prostoru
- Pohybové hry a aktivity (tělesně pohybová inteligence a vizuálně-prostorová inteligence): tanec, pohybové aktivity a sport, hraní rolí, dramatické umění, dotykové zkušenosti, kutilství
- Rozvoj sociálních schopností (interpersonální a intrapersonální inteligence): vedení, organizování, shromažďování, návštěva společenských akcí, týmová práce, přátelské rozhovory; meditování, snění, nezávislost, vlastní názory, realizace koníčků, smyslové aktivity
- Rozvoj hudební inteligence: poslech a produkce hudby, prozpěvování během dne, hra na hudební nástroj
- Výtvarné a pracovní aktivity: výtvarné aktivity, pracovní činnosti - stříhání, modelování, lepení, prohlížení ilustrovaných knih, návštěva muzeí
- Přírodní aktivity: vycházky s cílem, pobyt v přírodě, zdravý životní styl, zdravé stravování
- Činnosti pro děti s potřebou individuální podpory na základě pedagogické diagnostiky, PLPP, IVP - rozvojové aktivity dětí

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Mateřská škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují.	otázky Vize a koncepce z dotazníku pro pedagogy a rodiče, Strategie rozvoje školy, Okamžitý snímek školy	otázky z dotazníků pro rodiče a pedagogy - á 12 měsíců hodnocení Strategie - ped. rada á 12 měsíců okamžitý snímek školy - á 12 měsíců	ředitelka školy
Soulad ŠVP s TVP a s RVP PV	Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče.	hospitační činnost, kontrola třídní dokumentace	hospitační činnost dle rozpisu kontrola třídní dokumentace říjen	ředitelka
MŠ a komunikace	Mateřská škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy.	plenární schůze, třídní schůzky a konzultace s rodiči, evidence stížností, dotazník Spokojenost rodičů	plenární schůze 1x ročně třídní schůzky 1x ročně, konzultace s rodiči dle	třídní učitelky, ředitelka

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			rozpisu evidence stížností 1x ročně dotazník Spokojenosti rodičů á 12 měsíců	
MŠ jako bezpečné místo	Mateřská škola je vstřícné a bezpečné místo pro děti, jejich rodiče i pedagogy.	dotazník Materiální podmínky školy dotazník Spokojenost rodičů rozbor školní a pracovní úrazovosti provozní porady, kontrolní činnost provozní	dotazník Materiální podmínky školy á 24 měsíců pedagogové dotazník pro rodiče á 12 měsíců (květen) rozbor školní a pracovní úrazovosti 1x ročně provozní porady dle rozpisu kontrolní činnost provozní dle rozpisu	ředitelka, třídní učitelky, provozní zaměstnanci

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Spolupráce s partnery	Mateřská škola spolupracuje s vnějšími partnery.	provozní porady pedagogické rady	dle rozpisu	pedagogové, provozní zaměstnanci
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření.	hospitace, rozvojové pohovory	dle rozpisu	ředitelka
Klima školy - vztahy peagogů k dětem, rodičům a sobě navzájem	Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup.	rozhovory, hospitace, pozorování	dle rozpisu, průběžně	ředitelka, pedagogové
Vzdělávání a osobní růst pedagogů	Vedení školy cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj. Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	rozhovor, plán osobního rozvoje a DVPP, realizace vzdělávacích aktivit, plán uvádění začínajícího učitele, autoevaluace učitele, vedení praxí, osobní portfolia	1x ročně	pedagogové, ředitelka
Materiální oblast	Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání.	formulář Požadavky na nákup, dotazník Materiální podmínky	2x ročně	zástupkyně ředitele
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Pedagogové aktivně spolupracují a	výběrové řízení, hospitace, rozvojové pohovory	příležitostně	ředitelka, pedagogové

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti.			
Vzdělávání - individuální přístup, metody a formy	Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí. Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí. Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí.	hospitace, vzájemné hospitace, autoevaluace, diagnostická portfolia dětí	dle rozpisu autoevaluace 1x ročně	pedagogové, ředitelka
Vzdělávací výsledky	Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Výsledky vzdělávání dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání a dle možností i v dalším vzdělávání a	diagnostika portfolio hodnocení PO, IVP, PLPP, POR	průběžně, nejméně 2x ročně dle požadavků ŠPZ	třídní učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.			
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření. Mateřská škola poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.	IVP, PLPP, POR a jejich vyhodnocení	2x ročně	třídní učitelky